19-ter Jahrgang Nr. 18 Jüdische Pester Zeitung. Freitag, 11 Feber 1887.

Redaction u. Administration
befinden sich:
BUDAPEST,
Hochstrasse Nr. 1.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden östr. W.
Halbjährig 4 Gulden östr. W.
Vierteljährig 2 Gulden östr. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 10 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 5 Guld. — kr. ö. W.
Vierteljähr. 2 Guld. 50 kr. ö. W.
Pränumerationen
werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאָליטישעס אָרגאַן. ערשיינט וואָכענטליך דרײַמאָל.

רעדאַקציאָן אונד אַדמינים־
טראַציאָן בעפינדען זיך:
בודאַפּעסט,
האָכשטראַסע נומ׳ 1.
פּראַנומעראַציאָנס־פּרײַס:
פיר אָסטערײַך־אונגאַרן
גאַנציאָהריג 8 גולדען אָסטר. וו.
האַלביאָהריג 4 גולדען אָסטר. וו.
פיערטעלי־יאָהריג 2 גולדען אָסטר. וו.
פיר׳ס אויסלאַנד
גאַנציאָהריג 10 גולד. — קר. אָ. וו.
האַלביאָהריג 5 גולד. — קר. אָ. וו.
פיערטעלי־יאָהר. 2 גולד. 50 קר. אָ. וו.
פּראַנומעראַציאָנען
ווערדען יעדען טאָג אָנגענומען.
אַנאָנצען ווערדען
נאָך שריפטלעכען טאַריף בערעכנעט.

בודאַפּעסט, פרײַטאָג דן שבת, תרמ״ז. Erscheint wöchentlich dreimal. נײַנצעהנטער יאָהרגאַנג נר. 18 1887

אַן דיא יידישען וואָהלער

דער שטאָדט דיאַגדיאָש!

ווען אַלכער וואָהרע אונד עכטע ווערדע דיא געלעגענהײט נוצט מיט פרײַדען ערגרײַפען, ווען ער אין דיא גלײַכמליכע לאַגע פערזעטצט איזט, דורך זײַנע שטימע דיעער פאָן זאָ פיעלען דיישען אונגערפּפּנען, געשמאַקשען אונד פערלײַכדעטע קאָנפּעסאָן אינען מוטהיגען, האָכבעגאַבטען, אײַפערי־ אונד הינגעבונגספאָלען פערטהײדיגער צו געבען געוויסס, עס גוט מיינען, זײַן יודענטהום וואָהרהאַפט ליעבענדיגען זאָהן אונזערעס פאָלקעס, דער זיך נוט גלײַכמליך פרײַען ווערדע, האָט עס געראָדע אײַם גענאָגט איזט, דאַצו בײַצוטראָגען, דאָס קינפּפּטיגען אין מאָגן אונד אָבגאָרדענטליכען הײזע זוטצען זאָלל. דער עס נוט הוהג הינגעטאָן, דאָס אונזערע רעליגיאָן אָפּפענטליך וועשאַנדעט ווערדע, דער דען מוטה דער אובערצייגונג, בעגאַבונג אונד רעדנערשאַלענס גענוג בעזיצטע. אונד דיא שמאַכפּאָלען אנגרי־פּפּע דער פינדע מיט גליקק אונד געשיקק צוריקסטויזען.

אײַנע זאָלכע געלעגענהײט בעזעטצ זיך דיעס, מאָל דען יידישען וואָהלערן דער שטאָדט דיאַגדיאָש. ווער האָבען פאָר קורצעס מיטגעטהיילט, דאָס זיך דער געוויזענע אבגעאָרדנעטע דיעזער שטאָדט גראָבאַטיאָנ׳, אָהנע אבשיער צו נעהמען, נאָך אמעריקאַ בעגעבען האָבע, אונד דאָס דיא נײַוואָהל פיר דען 47. דיעזעס איסגעשריעבען וואָרדען זײַא. בײַ פאָר צוויי טאָגען וואָר זײַטענס דער רעגערונגספּאַרטײַא קײַן מאַנדאַט גענאָגט. אײַן נראָסער טהייל דער וואָהלער שאַרטע זיך אונזערען גלײַבענסגענאָסען דען אַרזאָבאַטען דר. ווישאָנטאַי שאָמאַ, דער צו דען הערפאָראַגנדסטען פערטהײדיגערן דער הײסשטאַדט צאָהלט. דאָבײַ אבער אײַך אלס אײַפערפאָללער זיגער קאָנפּעסאָן אין גלײַכגעדער ליעבע צוגעטהאָגער ווערע בעקאַנגט איזט. דיאַגדיאָש איזט דיא פאָטערשטאָדט דר. ווישאָנטאַס, וואָ ער זיך אלדגעטיגער ליעבע אונד אבטונג ערפרײַט, אונד אלס גאָר דער אײַנציגע קאַנדידאַט, דער זײַטענס דער אונאָבהאַנגנגסײַספּאַרטײַא אין בעטראַכט געצאָגען ווערדען קאָנגט, דער אדזוואָקאַט אלעקסיס יאַקאָב. צוגונסטען ווישאָנטאַס צוריקגעטרעטען איזט, ערקלערט זיך אללעס בעריט. ווישאָנטאַי צום אבגעאָרדנעטען צו וואָהלען.

נון איזט עס אלדינגס בעקאַנגט, דאָס קײַנע פּאַרטײַא עס גערן זעהען, ווען דער קאַנדידאַט דער גגנגערישען פּאַרטײַא אײַנשטימען אונד אָהנע גגנגער געוואָהלט ווערד, אונד אוב דיעס צו פערהינדערן, גאַנגטע מאַן אין דען לעטצטען טאָגען זיטצענס דער רעגערונגספּאַרטײַא דען מוואָכטאַר דעס אבגעאָרדנעטען הויזעס, דאַריסלוס קאַראַטש פאָן ווישאָנטאַ, אלס קאַנדידאַטען, דער אלס אבגעאָרדנעטער דעס פּראַשאָער בעצירקעס אויף דאָס דיאַגדיאָשער מאַנדאַט דורכאַוס ניכט אנגעוויזען איזט.

דיא ווערען זונד דורך דיעזע קאַנדידאַטור דורכאַוס ניכט אין דיא ענגע געטרעבען וואָרדען, עטוואָס אנדערעס וואָרע עס, ווען דיא רעגערונגס־פּאַרטײַא אין דער געטײַלטען אײַפערזעטצלעכען האַטע, דער קײַן מאַנדאַט האָט. דאָס זיא דאָס ניכט געטהאָן, בעוויזט. דאָס זיא אויך דיא אנגעלעגענהײט מײַן גראָפּס געוויכטיגען. דיא דער רעגערונג פרײַנדלך געזינגטען ווערען (ווער זונד עס אײַך — דיא רעד.) בײַזײַטען זיך אלזאָ קײַנעגעגען אין געוויססען דערגרעס צו מאַכען, ווען זיא פיר אײַנען קאַנדידאַטען דער אונאָבהאַנגנגסײַספּאַרטײַא שטימען, זיא ערוואָהלען דען יודען, זיא ערוואָהלען דען פערטהײדיגער אינטערעסען אים אבגעאָרדנעטען הויזע, אונד פיגען דאַבײַא דער רעגערונג קײַנען שאָדען צו.

אבגעזעהען הויפּאָן לײַגט עס אײַך אים אינטערעסס דער אונגאַרישען וועלנהײט, דאָס זיא אײַך אין דען הײהען דער אונאָבהאַנגנגקײַטספּאַרטהײַא פּערטרעטער האָבען. דיעזע פּאַרטײַא האָט זיך אין דער לעטצטען דעבאַטטע אָפּפענטליך אונד פײַערלײַך פאָן ידער צוזאַמענגעהאָרנגקײַט מיט דען אנטיסעמיטען לאָזונגען, דיא ווידען מיסען בעוויזען. דאָס זיא זיכען פיר אהנלכע טהאטען אונד זיך אײַך דאַנכבאַר צײַגען קאָנגען.

דיא גאַנצע אונאָבהאַנגנגסײַספּאַרטײַא שטעהט פיר ווישאָנטאַי אין. פאָן אײַך, דיא איהר אבער 240 שטימען פערפּפּגט, האָנגט זײַנע ערוואָהלונג אָב. דיא יודענהײט אונגאַרנס בלײַקט אויף אײַך, נאָך נײַ האָט זיך דען ווידען אײַנער שטאַרק אײַנע נגסטענדיגע געלעגענהײט געבאָטען, זיא לײַכט אײַנען אײַסגעצײַכנעטען גלויבענסגענאָסען אונס אבגעאָרדנעטענען צו בײַזײַגען אלס דײַעסמאָל אײַך.

דיא פּראָקלאַמירונג דער מאַדשאָטען ווידער איבערמאָרגען (דאָנגטאָג) פאָר זיך געהען, אײַך אלזאָ, איהר ברידער אין דיאַגדיאָש, בײַעטעט אײַן בײַשפּײַל דער אונגאַרישען יודענהײט! איהר, גלײַבענסגענאָסען! מאַנדידירטע אונד ערוואָהלטע אײַנען דער וואָקקערסטען דער וואָקקערען, דען פרײַנד אונד גלויבענסגענאָסען, דען צוגונסטען פערפּפּטער אונזערער הײליגסטען אינטערעסען, דען מאַן מיט דעס גאָלדענען הערצען, דעס מאַסמעללאָזען קאַראַקטער, דער הינרײַסענדען בערעדזאַמקײַט, קאַנדידירטע אונד ערוואָהלטע דען דר. ווישאָנטאַי שאָמאַ!

מ. סאַבאַדשי.

פערשיעדענע אויסזיכטען.

נאָך אײַמער איזט דיא אײַסוואָהלטע לאַנגע אײַנע זעהר אונדערע, אונד עס דרײַפּפּט נאָך צײַטען־ריך לאַנגע דויערן, בײַ מיט אללער בעשטמטהײט אבער מרײַנגאַרדער פרײַדען ענטשעדען ווערדען ווערד.

ווער וואָללען דער דיא פערשיעדענען אײַסזיכטען קענגצײַכנען, דיא זך הײטע דעס פּאָליטישען בעגאַבאַכטער דאַרבעטען.

אין דער בולגאַרישען פראַגע וגד אללע אנפּאַרטהײאישען דאַרבער אײַנג, דאָס דיא רעגענשאַפט, דערען ריקקערטט רוסלאַנד זאָ זעהנלך הערבײַנווישט, דורכאַוס אײַנע נעזעטצ־ליכע זײַא; זיא האָט עס פערשטאַנדען, אין דער שײַעפּפּטען צײַט דיא רוהע אונד אָרדנונג אים לאַנדע צו ערהאַלטען, וואָס דער אין קאָנסטאַנטינאָפּעל ווילגעדע בולגאַרישע רוסענפרײַנד צאַנקאָוו פערלאַנגט, פערשטאָפּט זאָ זעהר נעגען אללע גערעכטיגקײט, דאָס זעלבסט רוסלאַנד עס ניכט וואָנט, אהם אָפּפען צוגעשטאַנען. נײַסטענס פערלײַכטעט, דאָס אין פעטערבורג דיא אבזיכט בעשטעהט, דען פאָמאָזען גענעראַל קײַלבאַרס צום צוויטען מאָלע נאָך זאָפּפיא צו שיקען דורך אײַנען זאָלכען שרײַבען דיא פערהאַנדלונגען אין קאָנסטאַנטינאָפּעל גאַנץ אונמאָגלך געמאַכט ווערדען. דיא בולגאַרישע רעגענשאַפט האָט אינצײַשען דער טרײַשען רעגערונג בעקאַנגטגעגעבען, דאָס דיא בעגרײַפט דען רוססיפּפּיגען אין בולגאַרען צו פערהאַנדען. אין שטראַבורג דיעלט פאָרגעסטערן דער שאַטטהאַלטער דיעזער פּראַוינצען, פרײַסט האָהענלאָהע, אײַנע רעדע. אין וועלכער ער צײַגאַב, דאָס דיא קרעגסגעפאָהר בעשטעהע אונד דען וואונש אײַס־שפּפּאָך, דאָס לאַנד מאָגע פאָר אײַנעס שרעקקלכען, בלוטיגען קריעגע״ בעוואָהרט ווערדען. — דער בערלינער „רײַכסאַנצײַגער״ פערפּפּענטליכט אײַנע מאָזערלכע פערערדנונג, בעטרעפּפּענד דיא מילטאַרטראַנספּאָרטאַרדנונג פיר אײַזענבאַהנען אים קריעגע.

וואָס מאַן אין דען בערלינער מאָסגע־בענדען קרײַזען אובער דיא גגנגעוואָרטיגע לאַגע דענקט, דאַרבער ווירד האַלבאַמטליך פאָלגענדעס בעריכטעט: „דאָס פּאָרדאַנדענזין אײַנער גראָסען גגאָפּפּע אויס אונבעשטײַשבאַר מאַן דאַרף זיך ניכט אין זובערהײט אונד רוהע וויגען, דענן אונבעשטרײַטבאַר איזט דיא מאָגלכקײט אײַנעס קריעגעס זעהר נאָהענגערקקט. אין פראַנקרײַך שווײַגט וואָהל יעטצט דיא ראַבלוסט, אבער דאָס געשעהט נור מאָמענטאַן. דיא שטמונג אין פראַנקרײַך איזט אײַנע שטילע פאָר דעם שטורם; מאַן פערוואַרטעט אין פאַרז מיט אנגעהאַלטענעס אטהעם דיא שטונדע, וואָ קרעגסמינײַסטער בולאַנזשער דאָס צײַכען געבען ווירד. זאָבאַלד פראַנקרײַך דאָס פרכטבאַרע וואָפּפענשפּעל בעגאָנגען האָבען ווירד, דרעפּפּט רוסלאַנד זיך אהם בײַגעזעלען.״ — אלזאָ אין כרײַז, אין וועלכעס רוסלאַנד אונד פראַנקרײַך גגגען דײַטשלאַנד אונד אָסטערײַך אנגאַרן שטעהען.

דאָס אינטער דיעזען אומשטאַנדען אויך אָסטערײַך־אונגאַרן זײַנע פאָבעבײַטונגען ענערגיש בעטרײַבט, קאָנן נור געבילליגט ווערדען. שאָן אײַבערמאָרגען דרעפּפּט דער טערמין בעקאַנגט ווערדען, פיר וועלכען דיא דעלעגאַציאָנען לײַכע זײַא; זיא האָט עס פערשטאַנדען, אין דער שײַעפּפּטען צײַט דיא רוהע אונד אָרדנונג אים לאַנדע צו ערהאַלטען, וואָס דער אין קאָנסטאַנטינאָפּעל ווילגעדע בולגאַרישע רוסענפרײַנד צאַנקאָוו פערלאַנגט, פערשטאָפּט זאָ זעהר נעגען אללע גערעכטיגקײט, דאָס זעלבסט רוסלאַנד עס ניכט וואָנט, אהם אָפּפען צוגעשטאַנען. נײַסטענס פערלײַכטעט, דאָס אין פעטערבורג דיא אבזיכט בעשטעהט, דען פאָמאָזען גענעראַל קײַלבאַרס צום צוויטען מאָלע נאָך זאָפּפיא צו שיקען דורך אײַנען זאָלכען שרײַבען דיא פערהאַנדלונגען אין קאָנסטאַנטינאָפּעל געמאַכט ווערדען. דיא בולגאַרישע רעגענשאַפט האָט אינצײַשען דער טרײַשען רעגערונג בעקאַנגטגעגעבען, דאָס דיא בעגרײַפט דען רוססיפּפּיגען אין בולגאַרען צו פערהאַנדען. דיא בולגאַרישע רעגענשאַפט האָט אינצײַשען דער טרײַשען רעגערונג בעקאַנגטגעגעבען, דאָס דיא בעגרײַפט דען רוססיפּפּיגען אין בולגאַרען צו פערהאַנדען. אין שטראַבורג דיעלט פאָרגעסטערן דער שאַטטהאַלטער דיעזער פּראַוינצען, פרײַסט האָהענלאָהע, אײַנע רעדע. אין וועלכער ער צײַגאַב, דאָס דיא קריעגסגעפאָהר בעשטעהע אונד דען וואונש אײַס־שפּפּאָך, דאָס לאַנד מאָגע פאָר אײַנעס שרעקקלכען, בלוטיגען קריעגע״ בעוואָהרט ווערדען. — דער בערלינער „רײַכסאַנצײַגער״ פערפּפּענטליכט אײַנע מאָזערלכע פערערדנונג, בעטרעפּפּענד דיא מילטאַרטראַנספּאָרטאַרדנונג פיר אײַזענבאַהנען אים קריעגע.

וואָס מאַן אין דען בערלינער מאָסגע־בענדען קרײַזען אובער דיא גגנגעוואָרטיגע לאַגע דענקט, דאַרבער ווירד האַלבאַמטליך פאָלגענדעס בעריכטעט: „דאָס פּאָרדאַנדענזין אײַנער גראָסען גגאָפּפּע אויס אונבעשטײַשבאַר מאַן דאַרף זיך ניכט אין זובערהײט אונד רוהע וויגען, דענן אונבעשטרײַטבאַר איזט דיא מאָגלכקײט אײַנעס קריעגעס זעהר נאָהענגערקקט. אין פראַנקרײַך שווײַגט וואָהל יעטצט דיא ראַבלוסט, אבער דאָס געשעהט נור מאָמענטאַן. דיא שטמונג אין פראַנקרײַך איזט אײַנע שטילע פאָר דעם שטורם; מאַן פערוואַרטעט אין פאַרז מיט אנגעהאַלטענעס אטהעם דיא שטונדע, וואָ קרעגסמינײַסטער בולאַנזשער דאָס צײַכען געבען ווירד. זאָבאַלד פראַנקרײַך דאָס פרכטבאַרע וואָפּפענשפּעל בעגאָנגען האָבען ווירד, דרעפּפּט רוסלאַנד זיך אהם בײַגעזעלען.״ — אלזאָ אין כרײַז, אין וועלכעס רוסלאַנד אונד פראַנקרײַך גגגען דײַטשלאַנד אונד אָסטערײַך־אונגאַרן שטעהען.

דאָס אינטער דיעזען אומשטאַנדען אויך אָסטערײַך־אונגאַרן זײַנע פאָבעבײַטונגען ענערגיש בעטרײַבט, קאָנן נור געבילליגט ווערדען. שאָן אײַבערמאָרגען דרעפּפּט דער טערמין בעקאַנגט ווערדען, פיר וועלכען דיא דעלעגאַציאָנען פאַרטהיא אײַנען אהרער געטײַלען אײַנעשטעללט האָטען, דער קײַן מאַנדאַט האָט. דאָס זיא דאָס ניכט געטהאָן, בעוויזט. דאָס זיא אויך דיא אנגעלעגענהײט מײַן גראָפּס געוויכטיגען. דיא דער רעגערונג פרײַנדלך געזינגטען ווערען (ווער זונד עס אײַך — דיא רעד.) בײַזײַטען זיך אלזאָ קײַנעגעגען אין געוויססען דערגרעס צו מאַכען, ווען זיא פיר אײַנען קאַנדידאַטען דער אונאָבהאַנגנגסײַספּאַרטהיא שטימען, זיא ערוואָהלען דען יודען, זיא ערוואָהלען דען פערטהײדיגער אינטערעסען אים אבגעאָרדנעטען הויזע, אונד פיגען דאַבײַא דער רעגערונג קײַנען שאָדען צו.

אבגעזעהען הויפּאָן לײַגט עס אײַך אים אינטערעסס דער אונגאַרישען וועלנהײט, דאָס זיא אײַך אין דען הײהען דער אונאָבהאַנגנגקײַטספּאַרטהיא פערטרעטער האָבען. דיעזע פּאַרטײַא האָט זיך אין דער לעטצטען דעבאַטטע אָפּפענטליך אונד פײַערלײַך פאָן ידער צוזאַמענגעהאָרנגקײַט מיט דען אנטיסעמיטען לאָזונגען, דיא ווידען מיסען בעוויזען. דאָס זיא זיכען פיר אהנלכע טהאטען אונד זיך אײַך דאַנכבאַר צײַגען קאָנגען.

דיא גאַנצע אונאָבהאַנגנגסײַספּאַרטײַא שטעהט פיר ווישאָנטאַי אין. פאָן אײַך, דיא איהר אבער 240 שטימען פערפּפּגט, האָנגט זײַנע ערוואָהלונג אָב. דיא יודענהײט אונגאַרנס בלײַקט אויף אײַך, נאָך נײַ האָט זיך דען ווידען אײַנער שטאַרק אײַנע נגסטענדיגע געלעגענהײט געבאָטען, זיא לײַכט אײַנען אײַסגעצײַכנעטען גלויבענסגענאָסען אונס אבגעאָרדנעטענען צו בײַזײַגען אלס דײַעסמאָל אײַך.

דיא פּראָקלאַמירונג דער מאַדשאָטען ווידער איבערמאָרגען (דאָנגטאָג) פאָר זיך געהען, אײַך אלזאָ, איהר ברידער אין דיאַגדיאָש, בײַעטעט אײַן בײַשפּײַל דער אונגאַרישען יודענהײט! איהר, גלײַבענסגענאָסען! מאַנדידירטע אונד ערוואָהלטע אײַנען דער וואָקקערסטען דער וואָקקערען, דען פרײַנד אונד גלויבענסגענאָסען, דען צוגונסטען פערפּפּטער אונזערער הײליגסטען אינטערעסען, דען מאַן מיט דעס גאָלדענען הערצען, דעס מאַסמעללאָזען קאַראַקטער, דער הינרײַסענדען בערעדזאַמקײַט, קאַנדידירטע אונד ערוואָהלטע דען דר. ווישאָנטאַי שאָמאַ!

מ. סאַבאַדשי.

פערשיעדענע אויסזיכטען.

נאָך אײַמער איזט דיא אײַסוואָהלטע לאַנגע אײַנע זעהר אונדערע, אונד עס דרײַפּפּט נאָך צײַטען־ריך לאַנגע דויערן, בײַ מיט אללער בעשטמטהײט אבער מרײַנגאַרדער פרײַדען ענטשעדען ווערדען ווערד.

ווער וואָללען דער דיא פערשיעדענען אײַסזיכטען קענגצײַכנען, דיא זך הײטע דעס פּאָליטישען בעגאַבאַכטער דאַרבעטען.

אין דער בולגאַרישען פראַגע וגד אללע אנפּאַרטהײאישען דאַרבער אײַנג, דאָס דיא רעגענשאַפט, דערען ריקקערטט רוסלאַנד זאָ זעהנלך הערבײַנווישט, דורכאַוס אײַנע נעזעטצ־

רעדאַקציאָן אונד אַדמינים־
טראַציאָן בעפינדען זיך:
בודאַפּעסט,
האָכשטראַסע נומ׳ 1.
פּראַנומעראַציאָנס־פּרײַס:
פיר אָסטערײַך־אונגאַרן
גאַנציאָהריג 8 גולדען אָסטר. וו.
האַלביאָהריג 4 גולדען אָסטר. וו.
פיערטעלי־יאָהריג 2 גולדען אָסטר. וו.
פיר׳ס אויסלאַנד
גאַנציאָהריג 10 גולד. — קר. אָ. וו.
האַלביאָהריג 5 גולד. — קר. אָ. וו.
פיערטעלי־יאָהר. 2 גולד. 50 קר. אָ. וו.
פּראַנומעראַציאָנען
ווערדען יעדען טאָג אָנגענומען.
אַנאָנצען ווערדען
נאָך שריפטלעכען טאַריף בערעכנעט.

ניכט געשולטע מאנשאפט מיסס דאהער פאר דיעזער איינרייהונג ענטשעבענד איינגעבילדעט ווערדען.

15. דיא לאנדשטורמאפפיציערע ווערדען איך פארשלאג דעם האנווערמיניסטערס פאם קאניג ערנאנט. זיא זינד שאן אין פיערענסיטען צו בעשטמען אונד אין עווידענץ צו האלטען.

דיא דעקקונג דעם בעראדעס אן אפפיציערען אים לאנדשטורמע ערפאלגט:

1. דורך אפפיציערע דעם הוהעשטאנדעס, וועלכע איך גרונד פיערצינאהריגער דיענסטצייט אין דען הוהעשטאנד געטרעטען זינד אונד דורך זאלכע, דיא צוואר אין פאלגע אהרער אינטיגליכ קייט צום טרופפענדיענסטע אין דען הוהעשטאנד פערזעטצט, ערלאד צו לאקאלדיענסטען אדער לאנדשטורמיענסטען גאניגנגעט זינד:

2. דורך אפפיציערע דעם פערהאלטניססעס אויססער דיענסט;

3. עהעמאלינגע אפפיציערע, וועלכע אהנע זיך איינער ערהרען ריהמיגען האנדלונג שולדיג גמאכט צו האבען, אים דעם העערע (קריגסמאריגע) אדער לאנדוועהר א. צ. אב אים דעם אכטווגן אדער ניכט אקטווגן פערהאלטניססע אויסגעטרעטען זינד, אדער דיא אפפיציערס שארשע אבגעלעגט האבען.

4. צווילינגע, וועלכע דורך הערפאלגאנגענד רעכטליכע אונד פאטריאטישע האלטונג אינד גזווגנונג דער אללגעמיינען אכטונג זיך ערפרייען, דורך מיליטאריש ערפאהרונגען צו לאנדשטורם-אפפיציערען גאניגנגעט ערשיגנען;

5. גווווענגע אונטעראפפיציערע, וועלכע נאך ערפיללטער ווערפפליכט אים דעם העערע אדער אים דער לאנדוועהר גטרעטען זינד אונד אויף גרונד הערפאהרונגדער איינגעשאפט צו לאנדשטורם-אפפיציערען אלס גאניגנגעט ערקאנגט ווערדען; ענדליך

6. זאלכע ניכט מעהר לאנדשטורמפפליכטיגע פערזאנען, וועלכע דיא איינגונג צום אפפיציער בעזיטצען אונד דיא ערענגונג דאצו אנשטרעבען.

16. דיא האנווערבעהרדען האבען דיא פפליכט, שאן אין פיערענסצייטען דיא צו לאנדשטורמאפפיציערען גאניגנגעטען פערזאנען אויספיגדיג צו מאכען.

זא וויט עס צולאססיג איזט, האט דיא בעשטמונג דער לאנדשטורמאפפיציערע שאן אים פיערדען צו ערפאלגען, דאס זיא זיך צו אהרדעם מוסטגען בערוף פארבעריישען קאנגען. עס ווירד אהנען אבריגענס גללעגענהייט געבאטען ווערדען, אינזאפערנע זיא עס וויششען, בעהופס אהרער אים-בילדונג צו לאנדשטורמאפפיציערען איינען ענטשפרעכענדען מיליטאריششען אונטערריכט צו ערהאלטען. דיא ערגענזונג דער לאנדשטורם-אפפיציערע ערפאלגט ערסט צוי צייט דער אויפבוענג דעם לאנדשטורמעס.

17. איינע בעפרייאונג פאן דער לאנדשטורמפפליכט פינדעט אונטער קיינען אומשטאנדען שטאט. אין אויסנאהמספאללען קאנן נור דיא פרייווייליגע אדער גאנצליכע עונטערבונג פאם לאנדשטורם-דיענסט אויסגעשפרוכען ווערדען. דיא עונטהבונג פאם לאנדשטורמדיענסט ווירד דעפינטיוו יעגען ציווילקאנגט, דיא מיט קאפפיטלען אדער גיסטיגען גבערבען בעהאפטעט זינד, וועלכע דיא איינגונג צור ערפللונג דער לאנדשטורמפפליכט אינבעריינגט אויششליעססען (דיא דאמיט בעהאפטעטען צו אللען וויא אוממער גאנגען אונגאיינגעט מאכען) אונד האט בלייבענדע גילטיגקייט.

וועלכע עונטהבונגען ווערדען נור בייא דער רעגערמאסיגען שטעللונג אונד בייא דער מיסטערונג אויסגעשפרוכען.

18. בייא דער רעגעלמאסיגען שטעللונג זינד דיא לאנדשטורמפפליכטיגען, וועלכע זיא ווערדער צום וואפפענדיענסט נאך צו אנסטיגען לאנדשטורם-דיענסטלייסטונגען אדס גאיינגעט בעפיגדען ווערדען, פאם לאנדשטורם-דיענסט גאנצליך צו עונטהבען אונד מיט אויגעם „עונטהבונגס-צערטיפיקאט" צו פערזעהען.

19. יעגע לאנדשטורמפפליכטיגען, וועלכע ערסט בייא דער מיסטערונג אלס פאללשטאנדיג ניכט גאיינגעט בעפונדען ווערדען, ערהאלטען אויך ערסט בייא דיעזער גللעגענהייט דיא עונטהבונגס-צערטיפיקאטע.

20. צווילינגע פאם אקטיפפליכט שטורמדיענסט בעפרייט ווערדען, קאנגען דיעיגיגען, וועלכע צור בעוארבונג דעם אפפענטליכען דיענסטעס (אין דען פאם- אונד טעלעגראפענאמטערן אונד דערגלייכען) אונענטבעהרליך זינד, דיא אין אראריششען אנשטאלטען, בייא דען דאמפשיففאהרטס-געזעللשאפטען דיערנד אנגעשטעللטען אז. ז., אבער עכען נור זא לאנגע אלס זיא צום דיענסט בייא דען בעטרעففענדען אנשטאלטען אונענטבעהרליך זינד. טרופפט דיא צייט אין, וא זיא עונטבעהרט ווערדען קאנגען, דאנן זינד זיא צור ערפللונג דעם לאנדשטורמדיענסטס פערففליכטעט.

21. קאמטאליש פיעסטער, אנגעשטעللטע זעלבסטאנדיגער אונד קאנדידאטען עדער געוועטליך אנערקאנגטען קירכע אונד רעליגיאנס-געמאففען שאפט זינד דער לאנדשטורمففליכט נור אין איהרעם אלס פللדקאפللאנגען צו אונטערצעהען.

22. דיא בעקللידונג אונד אויסרוستונג דער לאנדשטورم-מאנשאפט ערפאלגט פאם אראר, אז. צוו.:

דיא צור ערגאנצונג דעם העערעס (קריגסמאריגע) אונד דער לאנדוועהر העראנגע צאגגענען לאנדשטورمففליכטיגען ווערדען אין גאניגליכער וייזע וויא דאס העער (קריגסמאריגע.) בעצייהונגסוייזע דיא לאנדוועהر בעזففעגט, בעקللידעט אונד אויסגערוستעט: דיא לאנד-שטورم-באטאיللאנע, דאנן דיא לאנדשטورمففליכטיגען אבטהייللונגען דיעגען ווערדען אים דען פאראטהען דער לאנדוועהر, בעצייהונגسוייזע דעם לאנדשטورمעס — אינזאففערנע נור מאנלוך — מיליטאריש בעוففנעט, בעקللידעט אונד אויסגערוستעט. דיא איבריגע צו זאגستגענען דיענסטלייستונגען פערففליכטיגען לאנדשטورم-מאנשאפט אויס, דא זיא מיטגע אינגעטליכען מיליטאריششען קאדער בילדעט, ווערדער בעוففנעט, נאך מיליטאריש בעللידעט, זאנדערן ערהאלט נור אינע אדבינדע אין דען נאצאנאלפאربען, וועלכע ערגרייششאר בער דעם אבערستען מللידונגسششקע אם לינקען אבעראرמע דיערנד בעففستגט צו טראגען איזט.

(שלוסס פאלגט.)

ווער ערזיכען אינזערע געערטען פרענוטראנטען אונד פריינדע, זיך מיט איהרען צישריففטען דירעקט אן אינזערע רעדאקציאן צו ווענדען.

אויך ביטטען וויר, דיא אדרעססע דייטליך וויא פאللט אנצוגעבען.

יידישע פעסטער צייטונג

האכשטראסע נוממער 1. בודאפעסט.

Jüdische Pester Zeitung

Hochstrasse Nr. 1, Budapest.

☛ נייא איינטרעטענדע פראנומעראנטען ערהאלטען דיא שאן ערשיענענען טהיילע דער

נעשיכטע דער נייערען צייט

אבגעזענדעט, זאוויא דאס אין אינזערעם בראטטע ערשיינענדע, זוואנדערשאנע פריישאנס-פאللיעטאן

„פאנעלע דער מגיד."

פערנער ערהאלטען זאמטליכע פ. ט. אבאנענטען אינזערעם בראטטע דאס

נייע געווערבענזעטץ אונד שאנקרענגארע

צוזאממען, נאכדעם לעטצטערעס אבגעשלאסען זיין ווירד.

געשעפטסבעריכט.

געטריידע-געשעפט. ווייצען וואר נעסטערן וועניג צו מארקטע געבראכט. דיא קויפלוסט וואר בעסער. 8000 מעטצר וואנדרען פערקויפט. פריייז: אום 5 קר. נעשטיגען.

ווייצען, שהיים: 300 מעטצר 81,5 קילאגראם 9.50 נולדר. 100 מעטצראענס 80,5 קילא 9,45 נולדען.— 200 מעטצר-צענטנער 80,2 קילא. 9.40 נולדען. 300 מטצ' 78,5 ק. 9.40 נול. 100 מטרצ' 79.5 קילא 9,40 נולדען מעסטער-באדען 500 מעטצרצענ. 81,5 קילא 9.45 נולד.— אבער-שהיים 300 מעטצר-צענ' 79,3 קילא 9.35 נול. — באאשקאטר 100 מעטצרצענ' 78. קילא' 9.35 נולדען, זיעבענבירגער 500 מעטצרצ' 76.5 קילא 8,90 נולדען. — (אللעס פער 3 מאנאטט.)

קארן 6,70 — 6.75 נול.

גערסטע, זומטער-וואארע 6,60 — 6,65 נולד, קוקורוזע (אלט) 6,35—6,60. (נייע) 5.85—5,90 נולד.

האפער. 6,62½ — 6,75 נול. פער קאסטע.

דיא אמטליכען געטריידע נאטירונגען דער הייזיגען נקאָרנהאللע זינד: ווייצען:

קוואל.	שהיים:	פעסטער-מאדען:	נאדראוגנאר.:
	fl.kr fl.kr.	fl.kr. fl kr.	fl.kr. fl.kr.
77 קילא	8.95—9.05	9.—9.05	9.05—9.10
78 „	8.05—9.10	9.10—9.15	9.15—9.20
79 „	8.10—9.15	9.15—9.20	9.20—9.25
80 „	9.30—9.35	9.35—9.30	9.40—9.45
81 „	9.35—9.40	9.40—9.45	9.50—9.55

טערמינע-געשעפט. ווייצען פער פרייהאר 9,10 — 9.12 נולד. האפער פער פרייהאר 6,80—6.82 נול. קוקורוזע פער מאי-יוני 1887, 6.18—6.19 נולד.

רעפס. (קאהל) פער אויגוסט-סעפטעמבער 11.25 —11.32½ נולד.

פרעסבורגער שלאכטפיעהמארקט. דער אויففטריב אויף דעם פרעסבורגער פיעהמארקט פאם 7. ק. מ. בעטרוג 1407 שטיק. דאפאן ווארען 976 אונגארישע, 242 דייטשע אונד — גאליצישע. דיא פרייזע ווארען: אונגארישע 48.— 60, נולדר. — דייטשע 52 — 62. נולד— אונד גאליצישע— נול. (אللעס פער 100 קילא.)

ווייענער פרייזע.

ווייצען, אונגארישע: 78 — 82 קילא 9.45 — 9.59 נול. (אللעס פער 3 מאנאטט.)

קארן (נייא), אונגארישע 71—73 קילא 25 7—7.30 נול. פער מעטצר.

האפער אונגארישער 6,70 — 7.15 נולדען פער מעטצר-צענטנער.

קוקורוזע 6,20—6.30 נולדען.

שפירטוס 26,25—26,12½ נולדר. פער 10000 רישער-פערצענט.

ווייענער שלאכטפיעהמארקט. דער אויففטריב אויף דעם ווייענער שלאכט-פיעהמארקט אם 7-טען ד. מ. בעטרוג 3321 שטיק. דאפאן ווארען 1391 אונגארישע, 885 אפאלנישע אונד 664 דייטשע. דיא פרייזע שטעللטען זיך ווי פולגט: אונגארישע מאסט-אכסען 48 — 59. נולד. אפאלנישע 46. — 56, נולד. אונד דייטשע 50. — 61. נולד.

הערויסגעבער אז. פעראנטוואר־טליכער רעדאקטאר

מ. סאבאלטשי.

יין כשר לחג הפסח.

ווייר בעעהרען אונז העמיט, אינזערען געעהרטען ווייטקונדען האנדלסמאן אנצוצייגען, דאס ווייר דיעזעס יאהר אין דער אנגעגעבענען לאגע זיגר גוטען פרימא ראטהווין זאוואהל שיללער, אלס אויך ווייסען ווין, אלטען טרעבערבראנדווין, מיט פיינעם אראמא, אונד עכטען סירמיער שלוואוויץ אונד טראמקענע פרי מאצווטשקען של פסח, צו דען בللיגסטען מאגעספרייזען צו אפפערירען. פרייזקוראנטע ווערדען אויף פערלאנגען אינגעזענדעט אונד מוסטערן, אין פאסטעל בון פינף קילא שווער, צום אנשאففונגספרייז בערעבנעט.

אכטונגספאל

LAZAR STERN et SOHN. 111 o k

Sirmien a. d. Donau.

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI. Budapest, Druck von Sam. Markus. Andrássystrasse Nr. 12

פאָרשריפט

בעטרעפענד דען „לאנדשטורם" אין דען ראנדערן דער אונגארישען קראָנע.

(פאָרטזעטצונג. *)

23. צו בעזאנדערען לאנדשטורם־ענסטען איינצעלן אָדער אין גרופּפען הערא־אנגעגעבענע לאנדשטורם־פּפליכטיגע זינד, פאלגט זיא ביא איינער אונזאָרמירטען טרופּפע אָדער אבטהיילונג איינע טהיילט ווערדען, גלייך דיעזען צו בעוואָס צעקליידען אונד איסצוריסטען.

24. זאלצט צוד צייט דער איסבעטונג דעם לאנדשטורמעס פיר דיא מיטטאָרישע בעקליידונג דעזעלבען נאָך ניכט גאנץ פאָרגעזאָרגט זין, זאָ זינד דיעסען פערזאָגען מיטדעסטענס מיט דער ארמבינדע אין דען נאצאָנאלפאָרבען צו פערזעהען, וועלכע יעדערצייט אובער דעם אָבערסטען בעקליידונגסשטיקקע אם לינקען אָבעראָרם דווערנד בעפעסטיגט צו טראגען איזט.

25. דיא לאנדשטורם־אָפּפיצערע, (ארצטע בעאמטע) האבען איהרע בעוואָפּפנונג, אויסרוסטונג אונד בעקליידונג, דיא בעריטטענען אָפּפיצערע אויך דיא פּפערדע־איסרוסטונג אויסגעגעבען אם לינקען אָבעראָרם דווערנד בעפעסטיגט צו טראגען איזט, וואָס זיא אין עגטשפּרעכענדעם בעגרעם פּישאלע ערהאלטען.

26. לאנדשטורם־אָפּפיצערע אונד אונטער־אָפּפיצערע טראגען וואָהרענד דער אקטיווען דיענסטלייסטונג דיא מיליטאָרישען עהרען־ אונד שיידונגסצייכען.

27. דיא בייטשעללונג דער פּפערדע פיר דיא בעריטטענען ערפאָלגט דורך דאס אראר; דאך קאָנען זיך דיעזעלבען אויך, עגגען בעצוג איינער אבזיטצונגספּרייטונג, מיט אנגעגען פּפערדען בעריטטען מאכען.

28. דיא צו זאמסטיגען דיענסטלייסטונגען פיר פרייוונגסעמס פערווענדעטען, ערהאלטען דיא נאמהווענדיגען דעקוויזיטען פאס אראר. ווערדען זיא צוד בעזיטצונג איינעגער דעקוויזיטען פערהאלטען, זאָ געבוהרט איהנען איינע עגטשאדיגונג.

29. צו „זאמסטיגען דיענסטלייסטונגען" פיר קריעגסצייטען ווערדען אלדע ניכט גאנץ ערגאנצונג דעם הערעס אנגעהאָרענדען, וועגן נאָמהאפט אויך דיא ביא דער מיסטערונג צום וואָפּפענדיענסטע ניכט געאיגנעטען לאנדשטורמפּפליכטיגען הערא־נעזאָגען.

30. דיא פערוועגדונג דיעזער פערזאָגען אים האנדווערקס־, פאבריקס־ אונד פערפּפלעגסדיענסטע, ביא בעפעסטיגונג אונד פערבינדונגסאָבליגען אונד זאָגסטיגען קריעגסלייסטונגען ערפאָלגט אהרעס בירגערליכען בערופּפ עגטשפּרעכענד.

31. אונטער אויפבעוטונג דעם לאנדשטורמעס פערשטעהט מאן דיא קונדמאכונג דער אללערהאָכסטען עגטשליעסונג דעם קאָניגס, דען לאנדשטורם נעזעטצמאסיג צוד פערוועגדונג הערא־נצוצעהען; דאס אויז איזט דיא אויפאָרדערונג אן דיא לאנדשטורמפּפליכטיגען, דער צוד איינריקונג בערייט צו האלטען.

32. פאָן דעם צייטגעמעסע דער איבעבעטונג אן דיריגען דיא לאנדשטורמפּפליכטיגען עגגער יאהרגאנגע, פיר וועלכע דיא בעשראָנסונג דער פּפליכטיגקייט איסגעשפּראָכען ווירד, אהנע בעהאָרדלונג בע בעיוללונג דען בעטרעפּפענדען בעצירק ניכט מעהר פערלאסען.

33. דיא ערוואהנטע בעהאָרדליכע בעוויללונג איזט זייטענס דער געמיינדע־אָרשעהענען (מ ני סטראטע) דעם געבעטעס, אין וועלכעם דער לאנדשטורם איפּגעבאָטען איזט, אין דער רעגעל נור זאָלכען פערזאָגען צו ערטהיילען, וועלכע נאכוויזבאר

*) אים דיא פאָרשריפט צור דורכפיהרונג דעם לאנדשטורמעזעטצעס איספיהרליך צו בריינגען, ערפאָלגען פאָר דעם אנגעקינדיגטען שוסס נאָך צוויא פאָרזעטצונגען. — נייא איינטרעטענדע אנאָרדנונגען ערהאלטען אויף פּפראגען דיא נוטטערן, אין וועלכען דאס לאנדשטורמגעזעטץ ערשיינט, נאכגעשיקקט.

איהרען אָרדענטליכען וואהנזיטען איסטערהאלב דעם בעטרעפּפענדען בעצירקעס האבען אונד צור ערפּפלליגונג דער לאנדשטורמפּפליכטיגען דאהין צוריקקעהרען, אונד קאָנן איסנאהמסוויזע זאָלכען פּפערזאָנען פערזאָגען געוואהרט ווערדען, וועלכע אויף קורצע, בעשטיממטע צייט אין וויכטיגען פאמיליען־אנגעלעגענהייטען אהרען אָרדענטליכען וואהנזיטען, בעצירהונגסוויזע דען בעצירק פערלאסען זיך ערעאָך פערפּפליכטען, דער איינבערופּפונג צום לאנדשטורם אן איהרעס וואהנזיטצע עדער צייט פאָלגע צו לייסטען.

34. איפּגענטהאלטפּפאָנדערונגען איבער 48 שטונדען אונד אונגערהאלב דעם לאנדשטורמבעצירקעס איגטערליגען עבענפאָלגס דער בעוויללונג דער איפּגענטהאלטס־גרופּפע.

35. דיא בעטרעפּפענדען פערזאָגען זינד מיט „לעגיטימאציאָנס־ צעזטיללען" וועלכע זיא יעדערצייט צור אונד האבען מיטצוטהיילען.

36. דען לאנדשטורמבעאָרדנען שטעהט דאס רעכטצו, איס געוויסטיגען מיליטאָרישען גרונדען דיא ערטהיילונג פאָן אבזיגען איסנאהמסבעוויללונגען פיר בעשטיממטע פערזאָגען אָדער איך נאכצוצוסטעפנדורען.

37. יעגע לאנדשטורמפּפליכטיגען, וועלכע ניכט אין איהרעס שטאנדיגען וואָהנאָרטע ווילען, זינד פערפּפליכטעט זיך נאך ערפאָלגטער איפּפעטיגונג זאָאָרט בים געמיינדעאמטע איהרעס איפּגענטהאלטסאָרטעס אנצומעלדען, וואָ דיעזעלבען אין „נאכבראנס־לאנדשטורמליסטען" איינגעטראגען אונד צור מיטטעיגונג פאָרגעפיהרט ווערדען.

38. לאנדשטורמפּפליכטיגע, וועלכע פאָר אבערגעהענד איסטערהאלב דעם געבעטעס דער לאנדעד דער אונגאָרישען קראָנע זיך בעזינדען, האבען דער איפּבעטונג עבענוא פאָלגע צו לייסטען, וואָ יעדער לאנדווערפּפליכטיגע.

39. אונגאָרישע שטאאטסאנגעהאָריגע, וועלכע אים געבעטע דער אם דייבסראטע פערטרעטענען מאגיאָרייכע אונד לאנדער איהרען שטאנדען וואָהנזיטען האבען, זינד דער לאנדשטורמפּפליכטיגען נאך איהרער צישטאנדיגקייט אונטערוואָרפען, אונד האבען, פאָלגס זיא אין דיא צור ערגאנצונג דעם הערעס (מיליגסמאָרגע) אונד דער לאנדווערפּפליכטיגען בים אם איהרעס צישטאנדיגקייט אין איהרעס וואָהנזיטצע ניכט געשטאטטעט ווירד.

40. דיא דען אבריגען מאטעגאָרען אנגעהאָרענדען לאנדשטורמפּפליכטיגען ריקקען צו איהרעס צישטאנדיגקייטסאָרטע עבענפאָלגס אין, וועגן איהרען דיא אבלייסונג דער לאנדשטורמפּפליכטיגען אן איהרעס וואָהנזיטצע ניכט געשטאטטעט ווירד.

איסטערהאלב דער מאָגאָרישע שטאנדיגע זיעדעלטע לאנדשטורמפּפליכטיגע האבען זיך בייא דען בעטרעפּפענדען פערטרעטונגען (נעזאנדשאפטען, מאגזלאטען עטצ.) צו מעלדען.

41. וואהרענד דיא אויפבעוטונג צו מיטט אן גאנצע איפּגעבאָטע ערגעהט אונד נור דיא איפּפאָרדערונג עגטפאלט, זיך צור אינרקקונג בעריטט צו האלטען, בעצוועקט דיא אינבעריפונג דיא אונטטעלבאָרע הערא־נצוהונג דער לאנדשטורמפּפליכטיגען דער בעטרעפּפענדען אהרגאנע. מאטעגאָרען (אונד בעצירק) צום דיענסטע.

42. דיא אינבעריפונג קאָנן גנטווערער גליידיגטיג מיט דער איבעבעטונג, אָדער אויך צו איינעם שטאטטערען גיטפּפנטע ערפאָלגען אונד זיך אויף אללע איפּגעבאָטענען לאנדשטורמקלאסען אונד גבעבעטע, אָדער אויף איינצעלע לאנדשטורמאהנגונגען, ערפאָרדערליכען פאָלגס וואָ צ. ב. צו בעזאָנדערען דיענסטלייסטונגען, אויך אויף איינצעלנע פערזאָגען ערשטרעקען.

43. דיא אינבעריפונג אונד איינריקקונג ערפאָלגט אין דיא שטאצאָן דעפינען לאנדשטורם־בעצירקס־קאָממאנדאס, אין דעסען בעצירק דער לאנדשטורמפּפליכטיגע דינען שטאנדיגען וואָהנאָרט האט. דיא אין דער ווידענץ דער ערגאטצערוויזע שטעהענדען פערזאָגען ריקקען אין יענע ערגאנצונגס־בעצירקס־שטאצאָן דעם הערעס אין, וואָ זיא אין דער עוידענץ געפּהרט ווערדען.

44. דיעיעניגען לאנדשטורמפּפליכטיגען דער איינבעריפונגען יאהרגאנגע, וועלכע זיך איסערהאלב אהרעס שטאנדיגען וואָהנאָרטעס איפּהאלטען, ריקקען — פאָלגס איהנען דיא בעוויללונג צור ריקקעהר אין איהרען שטאנדיגען וואָהנאָרט ניכט געשטאטטעט ווירד — צו דעם קאָממאנדאָ יענעס לאנדשטורם־בעצירקעס אין, אין דעסען בעצירק זיא צור צייט דער איינבעריפונג זיך איפּהאלטען, וואָ זיא צו מיסטעלן זינד; וואָהין דיא צור ערגאנצונג פיר דאס הערע געאיגנעטען אין איהרע צישטאנדיגען בעצירקס־קאָממאנדען בעפאָרדערט ווערדען; דיא איבריגען קאָנען איהרער לאנדשטורמפּפליכט דאָרט נעגיגען, וואָ זיא זינד.

45. יעגע לאנדשטורמפּפליכטיגען, וועלכע דורך קראנקהייט געהינדערט זינד, דעם איינבעריפונגסבעפעהלע אללזאָגלייך פאָלגע צו לייסטען, האבען דעם, אונטער בייבייגונג אינעם פאָן איינעם געמיינדע־ (בעצירקס)־ אָרצטע איסגעשטעללטען אונד אום פאָן צוויא איינריקקונגסבעפּפליכטיגען לאנדשטורממאנגערן אלס ציעגען מיטאונטערפּפיטגען צו געבען, דעם געמיינדעאָרשטאנד בעקאָנגט צו געבען, וועלכעד זיך פאָן דער ריכטיגקייט דעם אומשטאנדעס פערזאָגלך אָדער דורך זיינע אָרגאנע צו איבערצייגען האט, אונד דאס רעזולטאט זיינער ערהעבונגען אין דער לאנדשטורמליסטע פאָרמערקס, אונד ביא דער מיסטערונג, אונטער פאָרלאגע דער דאָקומענטע, אנמעלדעט.

46. זאָבאלד דער קראנקע זאָייט גענעזען איזט, דאס ער זיך פאָן זיינעם וואָהנזטצע ענטפערנען קאָן, האט ער זיך בים לאנדשטורם־בעצירקס־קאָממאנדאָ אָדער ביא דער נאך אמטערגעהענדען מיסטערונגס־קאָמטסיסאָן צו מעלדען, וועלכע אזדן, יא נאך זיינער איינגנג, גלייך דען איבריגען איינגעריכטעטען לאנדשטורמפּפליכטיגען בעראָנדעלט.

47. יעדער לאנדשטורמפּפליכטיגע האט צור מיסטערונג אן דעם הייצי בעשטיממטען טאגע אונד אָרטע צו ערשיינען.

איסגענאָממען היעפאָן זינד ווד ווד דיא מיט גענטהעבונגס־צערטיפיקאטען בעטהיילטען אונד דיא פאָם לאנדשטורמדיענסטע צישליך ענטהאבענען, זאָוויא יעגע קראנקען לאנדשטורמפּפליכטיגען, וועלכע אלס אונטראָפפיציאָלבעל דעם איינריקקונגסבעפעהלע ניכט פאָלגע לייסטען קאָנען.

דיא קראנקהייטסצייגניסע זאָלכער פערזאָנען זינד דורך דיא געמיינדעאָרשטעהער דער מיסטערונגס־קאָממיסיאָן פאָרצולעגען, וועלכע נאך איינפערנאהמע צווייער בעייטיש טויגליך בעפּפינדענער לאנדשטורמפּפליכטיגער דערזעלבען געמיינדע דען אימשטאנדען ענטשפּרעכענד בעשיקקט.

48. אים צייט צו ערשפּאָרען, אונד דא נור ביא דען צום „דיענסטע מיט דער וואָפּפענ" פאָהיגען דיא פאָלגע טיגליכקייט געפאָרדערט ווירד, קאָנן דער פאָרגאנג ביא דער מיסטערונג זאָ פערזאָגאבט ווערדען, דאס דער ארצטליכען אונטערזוכונג נור יעגע לאנדשטורמפּפליכטיגען אונטערצאָגען ווערדען, וועלכע אויף איפּפאָרדערונג דעם פּראָזעס דער מיסטערונגס־קאָמטסיסאָן איינען פעהלער אנזעהען, דער דיא דיענסטעאונטוגליכקייט בעגרינדען.

אויף דיעזע וויייז ווערדען אין דער רעגעל טאָגליך מינדעסטענס 500 ביז 600 מאָנן געמיסטערט ווערדען קאָנען.

49. דאר־בער, אב אונד וויא זיך איין לאנדשטורמפּפליכטיגער צום דיענסטע איינגעט, האט אין ערסטער לייניע דער לאנדווערר־(לאנדשטורם)־ארצט זיין נוטאבטען אבצוגעבען. אויף גרונד דעם לעצטערען האט דער מיליטאָרישע פּראָזעס דער קאָמטסיסאָן דיא איינריהונג אין בעוואָפּפענטע לאנדשטורמקאָפּפע, אָדער „צו זאָנסטיגען דיענסטלייסטונגען" איסצוטשפּרעכען.

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

צו דער איסעראַרדענטליכען סעסאָן איינבערופען ווערען. זאָוואָהל אום אַסטערליכשען אלס אויך אום איינגאַרשען פאַרלאַנגען ווערדען שאָן נאָכסטענס געזעטצעסאַרגאַנען איינגעבראַכט ווערדען, וועלכע דען קרעדיט צור ערגאַנצונג דער רעזערוו־פאָנדס דער לאַנדווירטשאַפט אונד דיא אויסגיבונג דעס לאַנדשטורמס בעטרעפען.

צור טאָגעסגעשיכטע.

מיניסטערפּראַזידענט טיסאַ בעגיבט זיך מאָרגען אבענדס איין אינען טאָג נאָך ווען, אום אָן דען געמיינזאַמען מיניסטערקאָנפערענצען טהיילנעהמען, אין וועלכען דער איינבערופונגסטער־מין דער איסעראַרדענטליכען דעלעגאַציאָנס־סעסאָן שטעלט ווערדען זאָלל.

* * *

דער ריקסטאָגסטיט דעס פינאַנצמיניסטערס גראַפען סאַפאַרי ווירד גונסטיגער איך אין איינגעוויכטען פרעגען אלס בעפאָרשטעהענד בעצייכנעט. דיעזער ריקסטאָגסטיט דויפּטע, וויא יעטצט פאַזיטיוו פערלויטעט, שאָן אין דען אלדערנאָכסטען טאָגען ערפאָלגען. דיא דורכפיהרונג דער „קאָנווערזיאָן" (אום־אָנדלונג דער פעלדען שאַפאַשטיל־דען אין איינע איינציגע שולד), דיא בעגעגנונג דעס איסגליכעס מיט אָסטערריך אונד דיא ערלעדיגונג דער באַדשטע פאַרלאַנג איבערלאַסט גראַף סאַפאַרי וינעס נאָכפאָלגער. גראַף סאַפאַרי אויט איבער אכט יאהרע מיטגליעד דעס קאַבינעטס טיסאַ — שאָן מאָרגען אדער אבערמאָרגען ווירד דאס ערשיינען איינעס קאָנגרעסס האַנדשרייבעס אין דער אמטסבלאַטשטונג ערוואַרטעט, וועלכעס דיא אָנאַהמע דער אבדאַנקונג דעס פּאַנאַצמיניסטערס ענטהאַלטען ווירד. וויא עס הייסט, ווירד מיניסטערפּראַזידענט טיסאַ פאַרלייגען, בין צור ערגענצונג דעס נאָכפאָלגערס דעס גראַפען סאַפאַרי, דיא ליסטונג דעס פינאַנצמיניסטעריומס אין בעריגהמען אונד זיך אין דער ריכטונג דעס מיניסטעריומס דעס איינגערן דורך דען מיניסטער באַראָן אַרצ׳ פערטרעטען לאַסען.

* * *

ביסמאַרק לעבט אין דיסקוסטער פריינד־שאַפט מיט דעם פאַפּסט אונד שטעהט דעמגעמאָס אויף בעסטעם פוסס מיט דען בישאָפען, וועלכע פיר דיא פאַם דייסקאָנגלער זאַ האַרטנאַקיגע געפאָרדערטע זיעבענאַהריגע דויער דעס נייען מיליטאַרגעזעטצעס איינשטימען מוסען. דער בישאָף זאָן לוים־ברג האַט בערייטס אין דיעזעם זינגע איינען ערלאַסס אן דיא געטרייען דער מרכז פאַם שטאַפעל געלאַסען אונד אויך פאָן אנדערען בישאָפען ווירד אין גלייכער ערלאַסס אן איסליבט געשטעלט. פאָן דאַס איס ווירד פערקונדעט, דאַס דיא קלערקאַלען מיט דיא אינטערשטיצונג דער „זיעבעניאַהריגען דויער" דעס הייליגען פאַטער גראַפע פּרידע בערייטען ווירדען.

* * *

אים פרייסישען אבגעאָרדנעטענהויז שפּעלטע זיך פאָרגעסטערן איינע פאָלגען דעבאַטטע אב. דער פאָלנישע אבגעאָרדנעטע שאַרלינסקי וואַרף דער רעגיערונג פאָר, דאַס זיא דאַס פאָלגענהאַפטע אונטערדרקקע. נאָך דיעזעם אבגעאָרדנעטען פערלאַנגטע אין דערדער, דיא פאָלען זאָלדען דאַס עהרנוואָרט געבען. דאַס זיא אַן איינע לאָרייסונג פאָן פייסען נוכט דענקען. מיניסטער ליציוס זאָגטע: „דיא רעגיערונג פאָגן זאָלבע אונטערטאַנען. דיא עס נוכט זין יאָלדען, נים־מערמעהר הולדען. וואָס דיא פאָלען אנשטרעבען, איזט דאָנדערעס פערדאַטהאונד האַבפערדאַטה" — ווינדטהאָרשט נאַהם דיא פאָלען אין שטיט פאָן דערען זיטע איבערגעגען נאָך מעהרעריע דערגער זעהר ליידענשאַפטליך אין דעם זינגע שפּראַכען. דאַס נעמאַנד דאַס רעכט האַבען, פאָן אוהנען דאַס עהרענוואָרט צו פערלאַנגען.

* * *

דיא אבדאַנקונג דעס אוטאַליענישען מיניסטעריומס האַט דען קאָנג הומבערט פערלאַסס, מיט דען פאַדזרעגען דער קאַממער אונד דעס סענאַטס וועגען בילדונג אינעס נייען קאַבינעטס צו פערהאַנדעלן; בין יעטצט וואָרדע נאָך מין ענטשלוס געפאַסט — עס ווירד פאָלגענדע אַטטרוכע דעפעטע דעס גענעראַלס זעגעראַה אבער דיא אַם 25־טען אונד 26 טען אָנגער צוישען דען אַלטערנישען טרופּפען אונד דען אבעסיניערן בייא מאַסואַה שטאַטגעפונדענען קאַמפּפ פערפאָלגט, „דאַס פערהאַלטען דער טרופּפען אין דעזען קאַמפּפען וואָר אין גלאַנצענדעס. 24 אָפּפיציערע אונד 407 זאָלדאַטען וואָרדען געטאָדטעט. 1 אָפּפּיציער אונד 81 זאָלדאַטען פערוואונדעט. אַלדע פערוואונדעטען בעפינדען זיך אין דעם שטאַט מאַסואַה. דער גראָסע־ע טהייל דערזעלבען ווירד מיט אינעם אָפּטראַמפּפער אין דיא הימאַטה בעפאָרדערט ווערדען.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (אדעלפּפערהיזונג.) דורך אַלדערהאָכסטע ענטשליעסונג דעס מאָנינס וואָרדע דעם בידאַפּפסטער אינזשעניער, אינזעדעס גלויבענסגענאָסען הערן אדולף שווארץ, זאָוויע דעפסען געזעטצליכען נאָכקאָמען דער אינגאַרשע אדעל מיט דעם פאַריזעטע „זמאַני" פערליהען, דעזע אויסצייכנונג ערהאַלטע אין אנערקענונג דער געמיינזעגען טהאַטיגקייט, וועלכע הערר שווארץ (גנעמעהר „פאָן זמאַני") זיט אינער לאַנגען רייהע פאָן יאהרען צום וואָהלע דער פערפאַסאונגסערפּפסען אינגאַרנס ענטוויקעלט האַט.

* (הייראַטה.) לעווי, דער נייא ערגאַנגטע אַנגאַט, בעפינדעט זיך זיט געפסען ערסט רעכט אין זיינער נייען ווירדע. אין דער געסטרינגען זטעזונג דעס מאַנגאַטענהייטעס וואָרדע דיא אינגאַראַנונג דיעזעס נייא בעפיעלען אבגעהיטמיטגלערעס אנגעאָרדענעט.

* (דער אבערגעשפּאַן דעס קלויזענבערגער קאַמיטאַטעס.) הערר באַראָן אַזשקאַ, אַזט אַס 2־טען מאַן טעקע אינגעטאָפּפען, וויא ער פערלייסט עמפּפאַנגען אונד פאָן מעהרערען מאַראַגאַנען עהרבוסבעאַלל בעגיסט וואָרדע. איך דער פאָרשיטאַנד דער אַרטהאַלסען אויר. געמיינדע, בעשטעהענד איס דען הערדען מיט. מאַטין (פּראַזעס), עמאַנעל האַמאַן, אָזעפ ראַהרליך אונד מלמן שטעגליטץ, אויטמיט דעם עהרען. האַבענער הערען. קעלער אן אידער שפּטעע. בים אבערגעשפּאַן עריטיגען. דער פאָזעס הערט איינע לאַנגערע גלייכגעטע אנגאַרישע אנשפּראַכע, דיא דער אבערגעשפּאַן אין הערצלען אויסדרוקען בעאַנטאָרטעט.

* (לעגען אנטסעמיטישער בעשטרעבונגען) בעשטעהט אַם „דייטשען קלוב" דעם אַסטערליכשען אבגעאָרדנעטען הייזעס אין ערנסטער צייטעשפּאַלט. עצען מיטגליעדער (מיסט אבגעאָרדנעטע אויס דער שטייערמאַרק) בעאַבזיכטיגען, אויס דיעזעם קלוב אויסצוטרעטען. דיא אנטיסעמיטישען מיטגליעדער דעם קלובס פערלאַנגען דיא אויסשיידונג דעס שעפּדאַקטאָרס דער „דייטשען צייטונג". הערען רעשיערע, ווייל ער אין דעזעם אָרגאַנע דעם דייטשען קלובס דיא ווענדאַנג נוכט שאַרף גענוג בעטאָנט.

* (פערמעהרטע ווירקונג.) דיא האַראַנישע רעגיערונג, וועלכע צווישען ווידען אונד בריסטען קריגען אנטערשיעד מאַכט אונד דען אנטסעמיטיסמוס נוכט אויסקאָמען לאַסט, בעשלאַס נייליך, עשפּאַרונגען אן דער פערוואַלטונג אויס־דורך אויסהרעדישע בינערטליכען צור אנדערונג דיעזעס יענעמגעטעס אונד צור אויסהיהונג דער פערפאַסונג פאָן יאהרע 1812 נעגאַטהיוס. דיא זיא אבער דערנאָך מיט הילפע דער נייבערופענען קאַממערן דיא. וויגשע דער ראַדיקאַלען צו הינשטייגען וואוסטע. וואורדע זיא פאָן דיעזעם נעצוואונגען, דערען אנפיהרער עספּאַרטעא צום מיניסטעריאַלדירעקטאָר אויס־ווערדען, בייסטיגע, דורך דעסען פאָרדערונגען נעקראָלגט, רעגעע דיא רעגענשפּאַפּפ נעדער אונד בעגאַב זיך נאָך פראַנקרייך (1841).

דיא הערשאַפט דעס נייען רעגענטען עספּאַרטעראָ, וועלכע זיך בעזונדערס דער הימלדען אינטערשיעדונג עגגלאַנדס ערפרייט, וואר ערעהר נוכט פאָן לאַנגער דויער. אן מעהרערען ארטען, בעזונדערס אין באַרצעלאָנא אונד אין מאַדריד עלבסט, ערהאָבען זיך אויסשטאַנד. דערען בלוטיגע אינטערדריקקונג איהן פערהאַסט מאַכטע. אין בריסטיגער גענעראַל, נאַרוואַעץ, דאַנדעט אין וואַלענציא, ווקקעט מיט אינעם בערשטאַנד הערר נאָך מאַדריד אונד נאַהם דיא הויפּטשטאַדט אין, וואַהרענד עספּאַרטעראָ זיך נאָך קאַדיץ בעגאַב אונד פאָן דא באַלד נאָך גגגלאַנד פליכטעט (1843).

דיא יונגע קאָנגין איזאַבעלאַ וואורדע יעטצט פיר פאָלליאָהריג ערקלאַרט. דיא קאָנגין־מוטטער קריסטינא אבער נאָך שפּאַניען צוריקגעגאַנגען, דיא פערפאַסונג וואורדע צו גונסטען דער קאָנגליכען מאַכט וויידער אומגעאַנדערט, דיא פאָלקספּפּרעטשען זעהר בעשראַנקט, אונד אַלדע אויסשאַנדסגעזעטצע אים קיין אונשדערדיקקע. דער אינפאַנטע לודוויג פיליפּפּ בעזונדערקייטען דיא

נעשיכטע דער נייערען צייט.

(82־טע פאָרלעזונג.)

אין פראַנקרייך וואורדע דען קאָלאָנדזרזש צום אייפערזיכטאַלס אנגעוויזען. פאָן דיא ער זיך, נאָך אבדרעטונג אַלדער זייגער אנשפּרוכע אין זייגען אַלטעסטען זאָהן (נאָך פאָן מאַנטעמאָלין) נאָך איסאַלען בענאַב (1845).

היערמיט וואר יעדאָך שפּאַניען דיא זיהע נאָך נוכט צוריקגעגעבען; דענן אבוואָהל בריסטיגע זיך צור בעקאַמפּפונג דער קאַרליסטישען פּאַרטייא אויף דיא קאַמפּערן. עשטעטע האַמפּע, זאָ וואר זיא דאָך נאָך פערטייבונג דעס דאָן קאָלאָס נוכט גענוגיג, זיך אין איהרער הערשאַפט דורך דיא קאַמפּערן בעאַינטראַכטיגען צו לאַסען. אים זאָ וויגיגער, אַלס אינסער דיעזען דיא ראַדיקאַלען אינסער מעהר אינפלוסס געוואָנען. אן פערען אָרבען עגעשטאַנדען אונד זיהע, ווערבע נוכט אינסער לייבס צו אונטערדריקקען וואָרען; אין נאָגין שפּאַניען שטאַנדען נעגען אינאַנדער מאַדראַדאָס, וועלכע געמאַסיגטע קאָנשטיטוציאָנעלע צוישטאַנד וואָללטען אונד עקסאַלטאַדאָס, וועלכע האַהרעס אנשטרעבטען אונד דיא פערפאַסונג פאָן יאהרע 1812 פערלאַנגטען. בריסטיגע, דערען אנהאַנג אויך דורך איהרע האַבזוכט אונד דורך איהרע פערוואַנדטשאַפט מיט אייגעס קאַמפּפּרעפּרען מונאָין (זייגע דעס דער הערצאָג פאָן וויאַנצאַרעס) נעשטאַלטעט וואורדע, זאָה זיך צו נעוואַלטמאַסרעגעלן נעגאַטהיגע, עקלאַטעט מאַדריד אין בעלאַגערונגסצוסטאַנד אונד לאָזטע דיא נאַציאָנאַלגאַרדע אויף. דיא וואורדע זיא אין לאַגראַנדיא

ש ל פ ס ח.

בע"ח מה עיר בודאפעסט.

מיינען נעעהרטען ברידערן בני ישראל המחדרים אחר הכשר נמור, אונד דענען עס וואהל בעקאנגט איזט, דאסס איך ב"הש שאן מעהר אלס 20 יאהרע אם היעזיגען פלאטצע איין מיכר ספרים- אונד וויין-געשאפט פיהרע אונד מיך ב"ה איינער איינגעזעהענען בעקאנגטשאפט אונד גראססען פער-טרויענס ערפרייע, בין איך זא פרייא, היערוים נעש ישצט, ערגעבענסט אנצוצייגען, דאסס איך שאן דאס דריטטע יאהר זע"לבסט אין דיא ווייזלעיע פאהרע, אונד איזט מיר הייער ב"ה נעלונגען, איין גראססעס קוואנטום פאר-ציגליכער ראשה, ווייגע פאן בעסטער קוישלישאפט, יאמטליך פיר יעדען בר ישראל לצוזך סכה נעגעבסאר, צו ערעיכען, אונד איך זא בילליג צו ברעכענען אין דער לאנג בין, דאסס איך זא אן ווייגהאנדלער ליעפערן אונד בייא גראססערער אבנאהמע אינקל-ווייג פאס אבנעבען קאנן. איך שליוסוויטש של פסח איזט בייא מיר צו בעקאמען. — איך ערוזוכ יעדען, זיך פאן מיינער אונאבע צו איבערצייגען אונד מיך רעכט באלד אינד צאהלרייך מיט איסטראנגען צו בעעהרען. אינ-דעם איך בעשטרעבט זיך וועדע, דאס פערטרויען, וועד-כנס איך בזהר נעגיעבע, נאך מעהר צו בעפעסטיגען, איך בין איך נעגיעבע, ווייל איינקיפע צו בעזאהלען, זא-וואהר נסך ארם כשר. האכאכטונגספאלל

משה גאלדפארב.

GOLDFARB MOSES, Budapest אדרעססע: Mohrengasse Nr. 1.

דאס ווכערטע מיטטעל צור ערהאלטונג אונד פאר-דערונג דעס דאאר- אונד באדטואכסעס איזט דאס

אָרינגטאלישע דאארוואכס-אָל,

Védjegy

וועלכעס אן דער קו. אי. פעריוכסשאפטן דורך הערן פראפ. ד. דעא ל עבעריטאנו, נעפרייפט אונ. פיר גוט בעפונדען וואירדע. דאס אָרינגטאלישע דאאראל "שאר-פס"-ען דאאר-בארע, פערהינדערט דאס אויספאלרען דער האארע אונד בעפאָרדערט דען באדט, אי. דאאר-וואוכס. פריי אינער נראסען פלאשע 1 פר. אינע קלייגע 50 קר. פר. פרעזיליכע שוספענעסענען 50 קר. מיט פאסטנאכנאה-מע 10 קר. פער פלאשע (מעהר, צו דאבען בייס ערצ. ל. לאמבינג, בודאפעסט, VIII. בעזצ. שפאציאנוכנאסע נרט. 2.

Schutz-Marke

J. LAMBING, 8 Bez., Stationsgasse Nr. 2.

יין כשר של פסח

מכרם של ישראל.

וויא אללגעהרליך זא איך הייער, בעגעהרען ווייר אינז אונזערען פ. ט. ווין- אונד סלייוויטץ-קיפערן אנצו-ציגען, דאס ווייר איך דיעזעס יאהר מיט בעסטעס ראטה, שלעכטער אונד ווייס ווין כשר של פסח פאן אונזערעם איגענבייא כרם של ישראל זא וויא איך אלטען סלייוויטץ אונד לאנגאה של פסח בעכטעסס סארטרט זונד, אונד זעלבע איך אין דער לאנג זונד, צו דען בעללגעסטען פרייזען גע-בען צו לאנגען, דאסס אינזערע כשר ווינע אן גוטע בעקאנגט זונד, בעווייזען דיא בייא אינז ערלייגענדען דאנקזאגונגען פאן אונזערן פ. ט. קונ-דען דיא איהרע בעסטע צופרידענהייט איסגעשפראכ-כע. — איך וואונש זונד ווייר איך אין דער לאנג, איינען הכשר פאן אבוד דקיק אלק צו זונדען.

פריזמוראנטע ווערדען אייר וואונש גראסס געזונדעס. אכטונגספאלל

מ. לאנג אונד זאהן.

אילאק (סירמיען) אונ. דאנויא, שיפפשטאציאן.

M. Lang & Sohn, Ilok (Syrmien) a. d. Donau Schiffstation

Für
Liqueur-Erzeuger,
Hôtels, Kaufleute etc.
Zur Erzeugung sämmtlicher Liqueure von ausserordentlicher Feinheit empfehle ich eine neue praktische Methode.
Prospecte und Preislisten franco gratis.
Carl Philipp Pollak,
Chemiker,
Prag,
Klementinagasse 3.

וועגען מאסענדעמאָלירונגען

עבענדערדינער I. אונד II. שטאקק האהער הייזער פערקויפט איך

שטוינענד ביליג

ביימאטעריאל, דאבשטוהלדאלץ, דיפפעל, ביימע, ברעטטער, לאטטען, מעהרערע הונ. דערט דאפפעלטע או. איינפאכע פענסטער מיט אן אהנע שפאלעטען, מעהרערע הונדערט ציממער, קוכען- שפיז, טאפעטען אונד סאלאמ-טהירען, אין אונד איסוויאנדיגע נעוואהב-טהירען, גאנגנ- אונד פענסטער-גיטטער, ברונגען מעלהיימער-פלאטטען, מהארע אונד איבערהויפט לע אים בויפאכע איינש אנענד אישיקעל.

Näheres in meiner Bautischlerei und Baumaterialien Hauptniederlage

J. SOMMER,

Budapest, VI., Waitznerstrasse 51.

גייעסטע, בעסטע אונד ביליגסטע

שנעלל-בוטטערמאשינען,

מיטטעלסט וועלכער מאן אין איינגען מינוטען אויס זיסער מ לך דיא בעסטע בוטטער עראיינען קאנן

6.—, 12.—, 25.— ליטער אינהאלט

7.50, 12.50, 25.— פל.

ערהאלטליך בייא

EMIL MÜLLER,

Maschinen u. Geräthe für die Landwirthschaft,

Budapest V. Bez., Waitznerringstr. 76.

מצות-מאשינען

אונד מידלען

זינד צו בעקאמען בייס פאבריקאנטען

LEOP. FEIWEL,

Bpest. Aradergasse Nr. 60.

ביא פעלען אויסשטעלונגען מיט האכסטען פרייזען אויסצעיכנונג.

פראמיירט וויען 185 פראמיירט וויען

אוויזפיר דאמען

פאך-אויסשטעלונג קונסט- אונד שטעלונג

נראנד ווכער מעדאיללע.

פראמיירט לאנ-דענאיים שטעלונג בודאפעסט 1885 נראנד אויסשטעל מונגסמעדאיליע פיר קונסטווכ ארטיס.

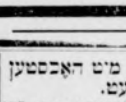

ווילהעלם רישאנעק

שפעציאלמט פיר דאמען-שיטל אונד פערקרמען עמפעהלט זיך הייכ אויסאהר פערשנער שטיל

פאן 8 פל. אויפ. דאהר פערקקען מיט ריקקוואהרטיגעס דאאר אונד פרי-פרי פאן 56 פל. אויפ. נאנצע פערקקען מיט פרי-פרי פאן 12 פל. אויפיראס. נעכ קאנזעגי רענרס ווייר אהנע ווישערעס אנגעווישט. אלטע שטיטל ווערדען נעפאכט אונד נייע פחיילע הייننזעטצט פער טשיקק 2 פל פראוינצאויפטראג ווערדען פאכגעס אונד פאליד עפפעקטוירט.

פריזקוראנט פראנקא איינגעזענדעס.

WILHELM RISCHANEK,

Haarhändler, Budapest, Königsgasse Nr. 36.

נור

איינמאל אים לעבען

40 שטיק 3,85 פל.

אינטענגענגטע פירמא פערזענדעט פאן הייטע אן, זא לאנגע דער פארראטה רייכט, אן יעדערמאנן

פאסט אומזאנסט

איינע פיר יעדע פאמיליע אינגעטבעהליך נאטהווענדיגע

הויזהאלטונגס-גרופפע.

בעשטעהענד אויס 40 שטיקק פראכט-עסטבעשטעקקען, אונד צוואר:

12 שטיקק לעגנאנטע מאעלמעסער מיט זילבערנראנד, קלינגען אונד עבענזא עלעגאנטע עסטגאבעלן אין דערזעלבען פאכען;

6 „ שווערע יעסלאפפעל אויס נעדיגענעס בריי-מאנניא-זילבער;

6 „ האכסט ליעבליכע פאפפעלאפפעל אויס עכ-טעס בריטאנניא-זילבער;

6 „ מעסער-וגאבעל אויס עגגל, קריסמאריל;

6 „ לונגדע וואסערמאסטען מיט פערשיעדענען פארטראאס;

3 „ אייערבעכער, פראכטפאל פערזילבערס;

1 „ מהעזוייהער, שווער פערזילבערס, מיט אדער אהנע נייפפ;

40 שטיקק.

דיעזע פארהערנגענגטען עסטבעשטעקקע קאס מעסטען נאך פאר צוויי וואכען 10—12 פל. אונד ווערדען פאן נון אן, דא דיא פירמא דרייגענד נעלד בע-נאהרנט, אן יעדערמאנן נעגען איינזענדונג פאן נור פל. 3.85 אדער נעגען נאכנאהמע דעס בעטראגעס פער-זענדט.

מיט דען בעשטעללונגען וואללע מאן זיך בעאיילען, דא דער פארראטה צוואר גראסס, דיא נאכפראגע נאך דען פראכטגיטטען אבער נאך פיעל גראססער איזט.

M. APFEL,

Wien, II. Grosse Sperlgasse Nr. 3. VIII.

Vor ähnlich lautenden annoncen wird gewarnt.

אונגעטבערלך פיר יעדע הויזהאלטונג.

ה. ווייסס

עלאסטישע שטאהלדראהט מאטראצען אונד מאשינען פאבריק

בודאפעסט, VI. מאהרגנ. 35 (ווייא ווייז דעס אפעטהויז.)

נאהמאשינען-ניעדערלאגע V., יאזעפסדאלאטע נו. 4.

פאטענטירטע קרייזבעוועגונגס-מאשינע

מיט אויסוויגדע. פארריכטונג.

נייא

ד פעדלס ריינס גייאפענטישען, מיט אויס-ווינדעזאריכטונג אונד קייזבעוועגונג פערזעהענען וואשאפאראט וואשט אינע פנריאן דיא נאנצע הויז-וואשע אין אייننגן שטינדען. דיא וואשווערד ווייסע-ארדנגטליך נעשאפט אונד אייסערדעס ווירד פיעל אן ווייסע אונד הייצמאטעריאל ערשפארט. פלאסטיש שטאהלדראהט-מאפראצען פאן 10—18 פל. וואנגנדטצע נאך אמטריקאנישעס מוסטער, ווייסטוואשטיאלדען נו-עסטר לאנשטרעקאי. אייننגבטטען אונד קונדער אייننגבעטען אים מאסטזוגס שטירעאייזען.

א לרוסטרייטט פרייזקוראנט פראנקא.

בעשטעללונגען ווערדען וואוהל אין מיינער פא בריוק אלס אויך אין מיינער נאהמאשינען-ניעדערלאגע, אזעפסדאמען נו. 4 עגטנענגענגנא מיט:

אדרעססע: **D. WEISZ Bndapest. VI. Mohrengasse 35 (vis Opernhaus.**

ראטהזעל.

(רעכנונגסאויפגאבע)

(פאן הערן י. ה. הערירענער, אין עדיהאז-מראָאטה.)

יעמאנד וואורדע נאך זיינעם אלטער נעפראגט אונד ער נאב פאלגענדע ראטהזעלדאסטע אנטוואָרט: „וואָרע איך נאך איינמאל זא אלט, דאלב זא אלט אונד דען פיער-מען מהייל זא אלט אונד 3 דאצו, דאנן וואָרע איך אים זא פיעל אלטער, אלס איך יעטצט יינגער אלס 84 יאהרע בין.“

פראגע: וויא אלט איזט דיעזער זאָגדעבארע הערר?

חידה.

(מאת החכם אברהם ציזלער בבארשאד.)

אנכי לאבי אמי קראתי
כי הן מרחם אבי יצאתי,
גם את חק אבי ינקתי:
כי משדי אבי ינקתי;
אבי ואמי יחד נצמדו,
לנצח יתדבקו לא נפרדו:
באכול אבי אמי ניטבעה
ומבאיב אבי עד נפשה נגעה;
יחד חנו יחד נסעו,
יחד מתו יחד נועו.
אני חייתי מלך ביהודה,
אבל אבי — מלכה כבודה.

אויפלאזונג דער ראטהזעל אין נו׳ 15:

I. דעם דייטשען:

דער נראָ פאָטער וואר אים יאהרע 1799 נעבאָרען אונד אים יאהרע 1825 איין יינגער מאן פאן 26 יאהרען: הייטע איזט ער איין נריז אים 88-טען רעבענסיאהרע.

(דיעזע א וויפנאכע קאנן אויך אויף מערערע אנדערע ארטען נעלאזט ווערדען.)

II. דער חידה:

אות מ׳.

ריכטיג האבען געלאזט:

דאס ד׳ י׳ ט׳ ש׳ ע׳, מראמע איזאבעלא קוימאן — סטראָפקא אונד דיא הערען: בערנאמה קוימאן — סטראָפקא, הערמאן אלט — יאנאשהאוא, ר׳. בלוישן — ניקאָלסבורג, ווילהם ראזענבערג — יאקא, ד׳. לאוענטהאל — דאבראמיר, מ׳. פערלמאן — קאשוי, ש׳. ל׳. ארצט — מארנאָי, מנשה ווייגער אונד ישעי׳ זינערמאן — סאט-מאר, נתן טהיעבערנער — וואראָוויצע, ד׳. דיורנ — עדיהאז-נעללע, ל׳. ל׳כטמאן — נעכמעדע, י׳. ה׳. הערלינגער — עדיהאז-מראָאטה, מאקס פירכט — ווישטענ, שאמו צוקקער — טיסאלוין פלוים ראזענשטיין — מראָאטקא, מ׳. פינק — אוישטיצ, ווייס עט שפיטץ — פעלטא-דאבכא, יוסף צבי ווייס — ניר בא מאר, א׳. פיזלמאן—זבאָא, ווירה, אלעק-סאנדער — סטראָפקא.

דיא ח׳ י׳ ד׳ ה׳, דיא הערען: הערמאן אלט — יאנאשהאוא, ווילהם אזעיבערג — מאקא, מ׳. פערלמאן — קאשוי, ש׳. ל׳. ארצט — מארנאוו, י׳. ה׳. הערלינגער — עדיהאז-מראָאטה, מאקס פירכט — ווישטענ, ש׳. צוקקער — טיסא-לוין, מ׳. פינק — אוישטיץ, ווייס עט שפיטץ — פעלטא-דאבכא אהרן זינצרער — נראָטווארדיין, שמואל ווייס — אונג-סקאלטשין, שמואל בלום — סיקסא, אהרן שפיראא — קורוטמא, אברהם דיטש — אוישפאנטעוא, עמ. דאגנ — אלט-ביסטריטץ, יצחק חיים קראן — פינסקירכען, יוחנן פלאמס אונד איואק פריעדלאנדער — סיקסא, איואק נימאנן — ראזענבערג, יצחק לאָבלאוויטש — פעשטי-נוי-דאָרף, ש. ל׳. מיזל — טוללן, אבר׳. צייזלער — באַרשאד-סט. אוישטואן, י׳. קראסוצקי — קראקוי, אדאלף פארקאש — קאבא, יעקב שנטצער — ניר-מאדא, יוסף צבי ווייס — ניר בא מאר, ווירה, אלעקסאנדער — סטראָפקא.

☛ ווענען איבערפלוסיגע דעם ריימעס דורך דאס פיר דען נראָסטען טהיל דער נעגערדטען לעזער זא זעהר וויכטיג לאנד שטורמנעזעטץ מוסטען „הומאָריסטישעס“ אונד „שאנקרענאלע“ פיר דיא נאָכסטען פרייטאגנוממער צוריקגעלעגט ווערדען.

פרייטאג-פאר-ליעטאן.

פאָגעלע דער מגיד.

(6-טע פאָרטזעטצונג.)

עס וואר פרייטאג אבענדס. אללע טישע וואָרען גע-דעקקט, אללע ליכטער אויפגעשטעללט, אללע קינדער גע-וואשען, אללע ווייבער נעפוטצט, אללע מאנער נעצווינקקט, אללע בומאָלסוכען אויפגעלעגט. אללע טישע נעוואָטען אונד אללי פיער אויסגעראָטשט.

דיא נאנצע נעמיינדע ערוואַרטעט דען שבת. אללע אָהרען האָרכען דייא שלאָנג אן יעדע שהר דען בעגינן דעס הייליגען רוהעטאגעס אנקינדיגען.

דא פלאָטצליך ערדראָהנטט איין שאלל ווידר דיא שמאדט, דעם זעכס ווייטערע שלאָנג פאָרנען, אונד — דער עיזוב וואר פערניכטעט.

אללעס שטיצטע נאך דעם הויזע הערקאָוס, פאָן וואָ דיא ווענען שלאָנג הערקאָמען. דער באָעוויזס קער-קאָוו שמאנד דא נאנץ פריך אונד אוז זיינער האנד שווענג ער איינע אונגעהייער נראָסע קנייפצאנגע. דיא נעוואָטטע איינוואָהנערינאָסט וואר אן דאָכטער איפרענונג צוואָמ-מענגעלופען. אויך דער וואכטמייסטער קאָס, צוואר אהנע זיינען זאָבעל, דענן אויך ער, אביואָהל ניכטיודע, הערלט דען כאבנאבה, ער בענאגן זאָגאר מיט זיינען סאבבאטה-שנאָסכען אין דען יודענהייזערן שאָן אם פרייטאג מיט-טאג; אבר ער קאָס אימנדעטט מיט ענטרייסטונג נעגען דען דכן, דער זיך קעוקאָן נאנגטע.

ערכט אים דער ראבבינער דיא איפנערענטען בע-שוויכטיגטע אונד דיא דאָאן ערזאנגערטע דאָס דער עמפאָנג דעס שבת דורך דיא שאנדכהאט דעס יודענטי-דעס ניכט נעזטוירט ווערדען דירפטע, זאנדערטען זיך דיא ווייבער אונד דיא מאָנגער. יענע אום דיא ליכטער אנצוצינ-דען. דיעזע אום אין דיא סינאגאָגע צו נעהען.

* * *

דער כאבבאט וואר איבער דיא וועלט נעקאָמטען; ניכט אין פיינד דער ריכטע אללין, זאנדערן אין פרייגד איך דער אדמכטען דער ארמען. דיא האנד דעס פרייגדענסענגעלס פוהר איבער דאס זאָרגענפאָלדע אנטליטץ דער מאָנגער, דיא פרישאָנגען, איבער דאס פריה אלטערנדע אנטליטץ דער ווייבער, דיא פרייגנענד.

אן דעם טישע דעב חיים דעם מיקוועג שטערס זאס הייטע דער צימפעלבורגער, נאָלדען נענגאנגיבע.

וויא זיך נעבוירט, דאסטע מאן דענגענד דיא פריי-דענכענגער מיט דעם נעזאנגע „שלום עליכם“ בעגריסט, דען זענגן איבער דען בעגער נעשטראָכען. דיא האנדע נעוויא-שען. דאס כאבבאט-בראָד איינגעשנייטען, דיא שפיזען הע-רומגעטהיילט אונד אויך שאָן דאסאָן נענאָסען; אבער אל-לעס אין טיף שווייגער וויזע. וואָרען ניכט פאָגעלעס אויגען מאנכמאל נאר זא רעבראָכט, מאן האטטע גרויבען מאָגען, איינגן שאָגען טרוים צו זעהען.

נור איבער עב חיים אנטריטץ לאנגעט נאך דער שטילע נוא וענען דער „תנחה“ ער וואָללטע זיך שראָ-מען אונד שפראך צו נאָלדע:

„נאָלדע מיין קינד! ווילללט דוא הייטע ניכט איינ-מאל דאס ליעד זינגען, וואס דער וואָגגער חזן פאָן דיר נעלערנט האט?“

נאָלדע וואר פערלעגען. פאָגעלע מערקטע עס אונד זיא בעשלאָס, איהרע שווייגסאר אויס דער פערלעגענהייט צו העלפען.

„חבר!“ ריף זיא אויס, זא העלל אינד פריש אונד מונטער, דאסס אללעס וויא איין איינעם טרוימע אויפ-וואכטע: „בחיי, וואָללט איהר מיר ניכט איינע וויבערסראנע בעאנטוואָרטען?“

„וואָס ניכט?“ זאגטע דער צעמפעלבורגער לא-כעלנד; „וועגן איך נור איינע מאָגגע-אנטוואָרט גע-בען קאנן.“

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

איין באסיסט ווירד געזוכט.

וו עלכער איינע גראָנגאָלדע שטממע אונד מוזי-קאלישעס וויסען דאס, איין זאלכער ווירד זאָגאָרט אקצעפטירט פער 20—25 פל. מאָנאטליך פאָם אונ-טערפערטיגטען חזן דעד אָרטהאָדאָקסענגעמיינדע אין בוראָאעסט

S. Wolfgang Rombachgasse 3.

דיא ספרים-פערלאגס אונד סאָרטימענטס-האנדלונג פאָן

ר׳ מרדכי אפרים לעווי׳ס זאָהן

בודאפעסט, קאָנינגסגאסע נומ׳ 1

עמפפעהלט איהר דייכדאלטיגעס לאגער פאָן מגלות איית קאלב-ערנאמענט א. גולדען 4, 5, 6, 7, 8, 10, ביז 15. פיר כשר אונד מינה. זאָעבען ערשיינען מגלת אסתר מיט איינער וואָרטגעטריינען איינגאיישען איבער-זעטצונג, פריי פער שטיק 10 קר. תנדה מיט איינגאיישער אָדער דייטשער איבערזעטצונג א 10 קר. בייא גראָסערער אבנאהמע נעוואָהרע בעדייטענדען ראבבאט. סדר תפלת ישראל, אין איינגאיישער איבערזעטצונג פאָן דירעקטאָר הייינריך דייטש איית פינגס וויעלין-פאפיער אבנ-ארטע 60 קר. אין לייניואנד פיין 1 פל. בייא גראָסערער אבנאהמע 25%. סדורים אין סאמט-ביין אונד לע-דער איינבאנדען, בעזאָנדערס נעאיינגעט אלס האָכצייטס-געשענק 2, 3, 4, 5, 6 גולדען. טליתים-ניעדערלאגע פאָן דען ערסטען יראָסלויער פאבריקען, זילבער-עטרות ליפערט צו פאבריק-פרייזען. — פאָסט-איפסיאָ-גע פערזענדעס פראָמפט אונד פאָליד אָבען בעצייכנעט ווייס 118 יאהרען בעשעהענדע פירמא.

וויעדערפערקייפער ערהאלטען בעדייטענדען ראבאט.

בעזוה״ר

אין פאָרגע דעס אומשטאנדעס. דאס נאנזע וצדיקי הדור מדינת פולין דיא פאבריקאציאָן פאָן כשר צוקקער זעלבסט אונטער איפזיכט איינעס משגיח אלס אינגעגיעגער כשר ערקלאָרט האבען, יא זאָגאר דען מייסטען צוקקער-פאבריקען דאס כשרות בעשטייטיגען, ווייאיידע איך ווייטער-האָלט פאָן זייטע דער יראים ושלמים במדינתינו אנגעפאנגע וועלכע אנאדרנונג איך אין דער דעזעטען, אונטער מיינער איפזיכט שטעהענדען צוקקריען-פאבריק דעס הערן ע. סע-רענטשי נעטראָפפען. דאמיט דיא נערעכטען בעזאָרגניססע של נאנזס הנ״ל נ״י בעראבען זייען.

איך ערקלאָרע רעכטאלט היעמיט, דאס איך בעזוה״ר כל החששות דאדורך בעזאָבען, דאס אויסער דער דורך מיך פאָן צייט צו צייט איינגאיפטען דירעקטען איבערוואכונג נאך מיינער אנאָרדנונג דער פאָן מיר אין דער פאבריק זייט צוקקא 3 יאהרען אונגעשטעלטע משגיח נאמען הרבני המופלג א״א כש״ת מו״ה יהושע רוסנאק נ״י, דער נאך יעדער ריכטונג הין מיין פאָללקומען פערטרויען בעזיטצט אונד דער זיך אים לויטט דער יאהרע אין דיא פאבריקאציאָן ד״ס קאפפעס׳ס פאָללקאָממען איינגעווידמט האט. דעמגאָר צוגלייך דער אללגיינע מאנזיפלאנט דער צוקקריען-קאפ-פעע פאבריק איזט אונד דעם זאָמיט דיא פאבריקאציאָן דעס קאָפפעעס נאנזן אין דיא האנדע נעגעבען וואָוידע, אשר מבלעדי לא יוים איש ידו ואת רגלו שם.

איך קאנן לאחינו ב״י דיא פאָללקומע נאיאנטע נע-בען, דאס דיא „סערענטשי׳ס פאמיליען-קאפפעע מיט נראָסטעם פערטרויען אלס כשר נעגעסען קאָנגען. מאכע צוגלייך דארויף איינפערקזאם, דאס דיא פאבריק, זעלבסט-רעדענד תחת השגחת יתרה ומעולה, סערענטשי׳ס פאמי-ליען-קאפפעע אלס אויך שאָקאָלאדען רחג הפסח מאבריציט.

א׳ בטלת תרמ״ז לפ״ק קאשויא יע״א.

הק׳ משה בהגמהו״ר ש״ם הרוי זצ״ל.
רב בעדת היראים ק״ק הנ״ל יע״א.

אים אנשלוססע אן אבינע ערקלאָרונג פערזיכערע איך, דאס „סערענטשי׳ס פאמיליען-קאפפעע“ אלס קאפ-פעעצוואטען אינאבערטראָפפען ראשעטט. איך לאדע צור נעם. אבנאהמע איין אונד בעטטע דיא הערען קויפלי-טע, זיך ווענען אָפפערטע אן מיך צו ווענדען.

מיט האָכאכטונג

ע. סערענטשי אין קאשויא.

E. SZERENCSI, Kaschau,

פראנץ יאָזעף ביטטערוואססער.

דאס בעסטע אָפנער ביטטערוואססער, אינטער דעם נאמען „פראנץ יאָזעף“ איבעראלל צו קויפען. ענגראס פאָן דעם בעזיטצער

Moritz Hirschler, Budapest.

צופיהרען. אין פאלגע דעסען וואורדען פיעלע בע־אמטע, דיא מאן פיר איבערפלוסיג עראבטעטע, איס דעם דיענסט ענטלאסען. איין מ׳ נישטעריאל־בעאמטער ידישען גלויבענס זאה צו זיינעם שרעק־קען, דאס פיעלע זיינער קאלדעגען איהרען אב־שיער ערהעלטען. ער שפראך זיינער פרויא גענעג־אבער דיא בעפירכטונג איס, דאס ער אלס ווירד נאך פיעל עהער דער געפאהר איסגעזעטצט זיא, פעראבשיעדעט צו ווערדען, אונד דאס ערלע עהע־פאאר בעשלאס: זיך טויפען צו לאסען. דיא טויפע וואורדע מיט גראסעם פאמפ אין סצענע גענומען, אונד זאממטליכע מינסטער וואורדען צו דעם פיי־ערליכען אקטע איינגעלאדען. אלס דער בעאמטע אס אנדערן מארגען זיינע קאנצליא בעפראט, פאנד ער זיינען אבשיעד איף זיינעם שרייבטיש. ענטוועטצט איילטע ער צום מינסטער, אים נאך דעם גרונדע צו פראגען. „מיין ליעבער,“ זאגטע דער מינסטער מיט פיינדלי כעם לאכעלן, „זיא שטאנדען שאן לאנגע איף דער ליסטע דער צו פעראבשיעדענדען; אללדינג, ווי נאדמען בייהער דאפאן אבשאנד, אים ניכט דעם אנטזעטצטס פעראבזעטצ צו ערשיינען. דאס זיא אבער ניכט ווידער, זא שטאנד איהרער פעראבזעטצונג אים ווייגע.“ שפראכס אונד וויגטע גנאדיג מיט דער האנד צום צייכען, דאס דיא איהריגען בעגעגנונג זיא.

* (מאסוואה) יענע אבעססיניש אינ־ווער, (דערען הויפטשטאדט עבענאללס מאסוואה הייסט) דיא דען אטאלענישען טרופפען זא פער־האנגנספאלל וואורדע, ווירד האפענטליך שריטט־ליך דאך אין דען האנדען דער אטאליענער בליי־בען. דאס וואר איס אינטערעססע דער הומאני־טאט זעהר צו ווינשען, דענן דיא ווילדען אבעסיניער הייזען דאס אין שרעקליכע ווייזע. ווידער דיא אטאליענער פאן דיעזער גנזער בעזוכע גענאס־מען האבען. אויס דאס צו דען פערשידענען פאלקערן נאך איין נייער שפאנס הינצוגעקאמען: דיא „פאלאשאס.“ דיא זיך אלס הנדלאנגער שפראסענקערער, שפעציעלער אדער לאסטען־טראגער ערנאהרען. דיא קאמען פאס אבעסיני־שען פעסטאנדע איף דיא אינזעל אונד זינד נאכ־קאמען אינגס פאר מעהרערען אהרהונדערטען איס אראבען נאך אבעסיניען איינגעוואנדערטען ידישען שאמען. דאס פלייש ווערכעס זיא שפייזען, מיטען דיא איממער בייא דען מאהאמעדאנערן. דיא אינגע ארט דעלינגאזע שאבטונג האבען. אס זאמסאנ פערדיבטען זיא מיינע אפפענטליכע אר־בייט. אבער אין אהרען וואהننגען קאבען אונד באקען זיא ווייא אן יעדעם אנדערען טאגע, זיא טראגנען געוואהנליך איינען טורבאן אויף דעם קאפ־פע, דאנן בלייבט העמד אונד בלייע האזע, דיא נור ביז צו דען קניען ריכט. זיא פיהרען זיך דעם אטא־ליענישען שוטצעס. אונטער וועלכעם זיא רוהיג לע־בען קאנגען, אהנע — וויא פיהער — יעדען אונגע־בליקה פערכטען צו מיססען, פאן אינגעם ווידדען אבעסיניער נידערגעשאבען צו ווערדען.

* (ריא יודענגאליצענס אונד דער לאנדשטורם.) אין גאליצישער ראבבינער ריכטעט אן דען „ווענער איזראעליט“ פאלגענדע אנפראגע: „ווערדען דיא לאנדשטורם־פפליכטיגען גאליצישען יודען, דיא צ׳מיסס בין צום טרשטע אנגע ראקקע טראגען? ווערדען זיא איך דיא האארלאקקען (פאות) בעשניידען מיססען?“ דאס גענאנגטע בלאטט אנטווארטעט: „יעזע שיינבאר אינבעדייטענדע אנפראגע איזט פיר דען גראסטען טהייל דער ידישען בעפאלקערונג אין גאליציען אונד דער בוקאווינא פאן גראסער ווכטיגקייט. ווער דיא פערהאלטנישסע דיעזער ביידען פראוינצען קענגט, ווירד דיא ווכטיגקייט דיעזער פראגע אללען ערנסטעס צו ווידדענען ווissען. מאן דענקע זך, דאסס טייזענדע אונד אבערמאלס טייזענדע מאנ־נער אינבעדיפען ווערדען, ווילכע מעהר אלס דיא האלפטע איהרעס לעבענס אין אלטהערגעבראכ־טער ווייזע פערלעבט האבען, אונד נון מיט אי־נעם מאלע זיך פלאטצלך מארטיריזירען מיססען, בין איף דיעזע בעגראמען דיא לאנדשטורם־מאנער פאס אראר נור דיא אייסרישונג, אבער נאר מיינע מאנטר. דיעזעלבען ווערדען נאך דעם געזעטצע אירע פיהרען בריעפליכען פלייבע־ליכ דאך אין דען האנדען דער אטאליענער בליי־בען. דאס וואר אים אינטערעססע דער הומאני־טאט זעהר צו ווינשען, דענן דיא ווילדען אבעסיניער הייזען דאס אין שרעקליכע ווייזע ווידדען אטאליענער פאן דיעזער גנזער בעזוכע גענאס־מען האבען. אויס דאס צו דען פערשידענען פאלקערן נאך איין נייער שפאנס הינצוגעקאמען: דיא „פאלאשאס.“ דיא זיך אלס הנדלאנגער, שפעציעלער אדער לאסטען־טראגער ערנאהרען. דיא קאמען פאס אבעסי־שען פעסטאנדע איף דיא אינזעל אונד זינד נאכ־קאמען אינגס פאר מעהרערען אהרהונדערטען אים אראבען נאך אבעסיניען איינגעוואנדערטען ידישען שאמען. דאס פלייש ווערכעס זיא שפייזען, מיטען דיא איממער בייא דען מאהאמעדאנערן. דיא אינגע ארט דעלינגאזע שאבטונג האבען. אס זאמסאנ פערדיבטען זיא מיינע אפפענטליכע אר־בייט. אבער אין אהרען וואהننגען קאבען אונד באקען זיא ווייא אן יעדעם אנדערען טאגע. זיא

פאלליעטאו.

סודטאן אונד קרעמער.

היסטאריישער רומאן אויס דער נעשיכטע דער טירקייא.

(71-טע פאר־זעטצונג.)

קאפלאן נ׳ראי היעלט פאלגענדע רעדע:

„עס איזט אין נראכעס אינגליק פיר איין לאנד, ווענן דעספען לייטער אינווייסענד זינד. אך ווילל דיר, אבדוללאה, נישען ווי־ללען נעווים ניכט אבשטרייבען, דאך פינדע איך עס זעהר שפאסטיג, דאסס דוא ווענן דער פראפעזייהונג איינ עס טירקישען פראטעס אינזערעס נאכ־באר, דער מיט אונ ס אים פייזען רעבט, אונד קיינעליי־שאדען צופיגט אונד ניכטס נעגען אונס צו אינטרינזהסען נעדענקט, דען קרינג ערקלארען וולילכס. דיא שפרייכס־יא, וו׳א ווענן אויסער אונס נעמאנד מעהר אין אייראפא עקסיסטירט. ווי־א ווענן ניכט מאכטיגע נאציאנען דיינסאם אומגעד נאכבארען וו׳אריען, דיא אונס אים פאללע איינעס אינגעריכטס בענאגנען נען קריעגעס מיט פערשיעדענען קראפטען אנגרייפען ווירדען. דיעס ווהרט דאהער, ווי־ל דוא, אבדוללאה, דיא וועלט ניכט קענגסט, דא דוא נור איין אינזאל־טיגער קראפטער נעווענען! אונד דעסהאלב לאסט דיא אנ־געלעגענהייטען דעס לאנדעס אין פריעדען אונד ווענן דוא דיך מיט דעם לעבען פאן מאיכען אונד נעריכטען בעשאפ־טיגסט, זא מיינע נ׳כט. דאס דיעזעלבען אויך אין וויזקליכ־קייט פאראנדען זינד.“

שטיינער בליקקטען אבדוללאה אנאנגער אויף דען קראן, ווהרענד איהן שאפפע מיט בישטערעס נע־ווכטאריזירקקע פאס שטעהר בין מיר צוגעמ מאסס. ער וו׳אוסטע בעריישס, דאס ער פערראטהען וו׳אדען. פערראה־טהען נעראדע דורך דען, דעם ער דוא אללע איינעס תעל־דען צוגעדאכט האטטע.

פעראכטונגספאלל יואנדטע ער זיך צו איהם. ער דאכטע ניכט דאראן, דאסס ער אין איינע פאללע נעראה־טהען, אנדערען שפראך מיט איהם אין איינעס מאגע, וו׳א ווענן זיא בלאס צו צווייען אים צ׳מסטע נעווענען וו׳אריען.

„דוא האסט דיא וואהרהייט נעשפראכען, קאפלאן נ׳ראי, אלס דוא מיר דען פאר־וואוהרט מאכטעסס, אונד וו׳א אונווייסענד. איך ווייס יעדאך דאס א״נ״ע, דאסס אלס דער נראפטע דען קאפפ דען נענען דוא נאפטענבעשר איינאהמס, ער דוא נאכבא־פאלקער ניכט פראגטע: אס ער עס טהון אדער ניכט טהון זאללע? אונד ער ווענטע! אויך ווייסס איך, דאסס ווייטרעס זיך דער ווייזאן מיט ווענן פיינ־דען בעראטה אונד פעראיינס, דיא ארמעען דער אסמאנען איכבר דיא פליסטע צווייקקנעטרייבען וו׳אידדען, אונד דאס אונס פאן אללען ווייטען פערלוסט טרעפפען, איך בין אין אינווייסענדער, אייפאר־טיגער מענש, לערנטע קיינע נעדדי־נע ווייסס נעבוייכען אונד שטיינע ניכט דאריבער, דאס דוא, דער שפראסס אינער פרוסליכען קרופאפיליג, דען קאפפ פרוכטעסס. דיא בוזע צום הערען נעבארען אונד ווייסס, דאסס ווייל לעבען קאפפבאר איזט. דוא פערשאנסט דיא מהאטען דעס פיינדעס, אים ניכט נעצווא־ונגען צו ווייל, נענען איהן צו קאפפען. דוא ואנסט: נושטר נאכבאר, פרייד־ליכער נאכבאר, דער נעמאנדעס עשוואס צו ליידדע מהוס, טראצדעם דוא ווייסס, דאס עס מאסקאווישע קאנאנען נעווענען, דוא אונזעדע שוואס־אטען מיט בישטערעס נע־ווכטאריזירקקע פאס שטעהר בין מיר צוגעמ מאסס. ער וו׳אוסטע בעריישס, דאס ער פערראטהען וו׳אדען. פערראה־טהען נעראדע דורך דען, דעם ער דוא אללע איינעס תעל־דען צוגעדאכט האטטע.

פעראכטונגספאלל יואנדטע ער זיך צו איהם. ער דאכטע ניכט דאראן, דאסס ער אין איינע פאללע נעראה־טהען, אנדערען שפראך מיט איהם אין איינעס מאגע, וו׳א ווענן זיא בלאס צו צווייען אים צ׳מסטע נעווענען וו׳אריען.

„דוא האסט דיא וואהרהייט נעשפראכען, קאפלאן נ׳ראי, אלס דוא מיר דען פאר־וואוהרט מאכטעסס, אונד וו׳א אונווייסענד. איך ווייס יעדאך דאס א״נ״ע, דאסס, אלס דער נראפטע דען קאפפ דען נענען דוא נאפטענבעשר איינאהמס, ער דוא נאכבא־פאלקער ניכט פראגטע: אס ער עס טהון אדער ניכט טהון זאללע? אונד ער ווענטע! אויך ווייסס איך, דאסס ווייטרעס זיך דער ווייזאן מיט ווענן פיינ־דען בעראטה אונד פעראיינס, דיא ארמעען דער אסמאנען איכבר דיא פליסטע צווייקקנעטרייבען וו׳אידדען, אונד דאס אונס פאן אללען ווייטען פערלוסט טרעפפען, איך בין אין אינווייסענדער, אייפאר־טיגער מענש, לערנטע קיינע נעדדי־נע ווייסס נעבוייכען אונד שטיינע ניכט דאריבער, דאס דוא, דער שפראסס אינער פרוסליכען קרופאפיליג, דען קאפפ פרוכטעסס. דוא בוזע צום הערען נעבארען אונד ווייסס, דאסס ווייל לעבען קאפפבאר איזט. דוא פערשאנסט דיא מהאטען דעס פיינדעס, אים ניכט נעצווא־ונגען צו ווייל, נענען איהן צו קאפפען. דוא ואנסט: נושטר נאכבאר, פרייד־ליכער נאכבאר, דער נעמאנדעס עשוואס צו ליידדע מהוס, טראצדעם דוא ווייסס, דאס עס מאסקאווישע קאנאנען

סודטאן אונד קרעמער.

היסטאריישער רומאן אויס דער נעשיכטע דער טירקייא.

(71-טע פאר־זעטצונג.)

קאפלאן נ׳ראי היעלט פאלגענדע רעדע:

„עס איזט אין נראכעס אינגליק פיר איין לאנד, ווענן דעספען לייטער אינווייסענד זינד. אך ווילל דיר, אבדוללאה, נישען ווי־ללען נעווים ניכט אבשטרייבען, דאך פינדע איך עס זעהר שפאסטיג, דאסס דוא ווענן דער פראפעזייהונג איינ עס טירקישען פראטעס אינזערעס נאכ־באר, דער מיט אונ ס אים פייזען רעבט, אונד קיינעליי־שאדען צופיגט אונד ניכטס נעגען אונס צו אינטרינזהסען נעדענקט, דען קרינג ערקלארען וולילכס. דיא שפרייכס־יא, וו׳א ווענן אויסער אונס נעמאנד מעהר אין אייראפא עקסיסטירט. ווי־א ווענן ניכט מאכטיגע נאציאנען דיינסאם אומגעד נאכבארען וו׳אריען, דיא אונס אים פאללע איינעס אינגעריכטס בענאגנען נען קריעגעס מיט פערשיעדענען קראפטען אנגרייפען ווירדען. דיעס ווהרט דאהער, ווי־ל דוא, אבדוול־לאה, דיא וועלט ניכט קענגסט, דא דוא נור איין אינזאל־טיגער קראפטער נעווענען! אונד דעסהאלב לאסט דיא אנ־געלעגענהייטען דעס לאנדעס אין פריעדען אונד ווענן דוא דיך מיט דעם לעבען פאן מאיכען אונד נעריכטען בעשאפ־טיגסט, זא מיינע נ׳כט. דאס דיעזעלבען אויך אין וויזקליכ־קייט פאראנדען זינד.“

שטיינער בליקקטען אבדוללאה אנאנגער אויף

הילפע

דורך אנווענדונג דער מאן פראָפ. דר. לעאָ ליעבערמאנן, דייטשקאר דער בעמישען פאבריקאציאן צו בודאפעסט, בעמיט אונשעריכסען אונד אלס געזונדהייטסאונשאדליך בעפינדענען

פאר דעם געברויך. נאך דעם געברויך.

א. ווייסס'שען

ענטהאארונגס- אונד טיינרייניגונגס-וואלבע,

וואמיט מאן אין קורצעסטער צייט ניכט נור דען בייא פיעלען דאשען זא הייסינען האאריוואוכס אים געזיכטע נאנץ נעפאהרלאָז בעזייטיגען, זאנדערן קאנן דייזע וארבע אויך גענען אללע געזיכטסאיכעל, וויא:

זאָממערשפראָסען, לעבערפלעקען, וויממערלן, מיטעססער, קיפפערראָטהע

אונד פיסמעלן, וויא אוכערהויפט נעגען יעדע אנרייניגונגען דעם טיגם מיט אייסקראָדענשליך איכערראשענדעם ערפאלגע אנגעווענדעט ווערדען.

דייזע וארבע — יעדאך נור מיט אָבינער שוישמאָרקע פערזעהענע — איזט דאס אייגענע, עכטע אונד פאָרציגלייכסט מיטטעל, וועלכעס ביטהער גענען אללע דייזע געזיכטסאיכעלן עיפערגדען אונד פערקוים וואוידיג, אונד ווערדען דאהער דיא יעהר געפרעגטען דאשען אין איהרעם אייגענען אינגעדענקען אויסטערקוים געפאכט, דאסס זיא נור דיא מיט אָבינער שוישמאָרקע פערזעהענע וארבע קייפען אונד געברייכען זאללען.

— גלייכצייטיג עמפעהלע איך מיין

א. ווייסס'שעס געזיכטסווּאססער,

וועלכעס גענען יעדע אונרייניגקייט אים געזיכטע מיט פאָרצוגלייכעם ערפאלגע אנגעווענדעט ווערדען קאנן. דאס וואססער ערזעצטעם עדעם פיזעד, יעדע זייפע אונד ניכט דעם טיגם אויסקראָדענשליכע צארטהייט אונד גלאטטע, דיא אויכערדאשענד אויס.

פרייז: 1 קלייגער פלעשע וואלבע 1.50 פל.; אין גאָנצעסער 2 פל.; אייגע פלאשע געזיכטסווּאססער 60 קר., 6 קלייגע פלעשע 8 פל., 6 גראָסע 10 פל., 6 דראשען געזיכטסווּאססער 3 פל. — געכרייכסאנווייזונגען אין דייטשער אונד אונגאריישער שפראכע ווערדען גראטיס בייגעגעבען. אין דיא פראָווינץ ווערד אייגער אליינגעם דעפאט 3 פל. ניכט פערזענדעט.

A. FRIEDMANN, BUDAPEST, VII., Königsgasse Nr. 35. I. Stock 1.

נייטשטיינס פערצוקקערטע

בלוטרייניגונגס-פיללען

אללען אנהליגען פיאפאראטען אין יעדער בעציעהונג פארצוציעהען, ווי דייזע פיללען פאן אללען שארליכען סובסטאנצען; מיט גראָסטעם ערפאלגע אנגעווענדעט בייא קראנקהייטען דער אונטערלייבסאָרגאנע, ווי לייבע אבפיהרענד, בלוטרייניגונג, קיין הילמשטעל איזט נינסטיגער אונד האבייא פאללל. אינשארליכע, אים

פערשטאָפפונגען

צו בעקאמפפען, דיא געוויססע קרעללע דער מיססען קראנקהייטען. דער פערצוקקערטען פארם ווענען ווערדען דיא זעלבסט פאן קינדערן גערנע גענאָممען. דיא פיללען זינד דורך אין יעהר ערהעלטען. צייגניס דעם האָפראטהעס פראָפעססאר פיטרא איכגעצייכנעט.

אייגע שאכטעל, 15 פיללען, עכטהאר טעגר. פאסטעט 15 קר.; אייגע פלאלע, דיא 8 שאכטעלן, דעמנאך 120 פיללען עכטהאר. פאסטעט ניר 1 פל. א. ווי.

וואָרנונג! יעדע שאכטעל, אויף דער דיא פירמא: אפאטהעקע „zum heiligen Leopold" ניכט ששעהט, אונד דיא אויף דער ריקקסייט אונטערשריפט שוטצמארקע ניכט טראגט, איזט אין פאלסיפיקאט, פאר דעכטען אנזוויף דאס פיבלוקום געווארנט ווירד.

עס איזט נגנייא צו בעמאכען, דאסס מאן ניכט אין שלעכטעם, נאר קיינען עפאָלג האבען דעם. יא גנאדיגו שארפעם פאפאראט ערהאלטען. מאן פערלאנגט אויסדרוקליך נייטשטיינס פלוטאבעטהפיללען; דייזע זינד אויף דעם אומשלאג אונד דער געברייכסאנווייזונג מיט דער אונטערשריפט „פיליפפ נייטשטיין אפאטהעקער" פערזעהען.

הויפט דעפאה אין ווין: פ. נייטשטיינס אפאטהעקע „zum heil. Leopold", שוארץ, עקקע דער פראנצען אונד שפיטעלגאסע. דעפאה אין בודאפעסט: אזוזף פ. טראָאָ, אפאטהעקער.

Ph. Neustein's Apotheke
»zum heil. Leopold.«
Wien. I., Ecke Planken- u. Spiegelgasse
Budapest: Josef v. Török, Apotheker.

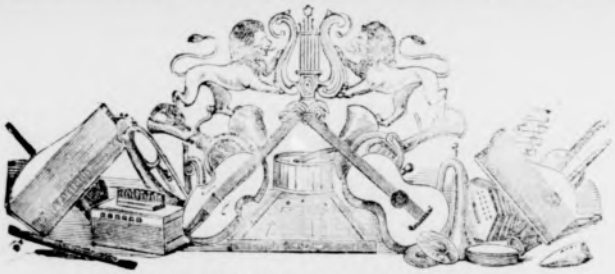

STERNBERG ARMIN,

Musik-Instrumenten-Fabrik, Budapest, VII. Bezirk. Kerepesiut 36.

פאבריקאציאן אונד גראָססלאגער פאן שטרייך-שראנ- אונד בלאז-אינשטרומענטען

נור אין פאָרציגלייכער קוואליטאט.

נייא! הארמאניאומפלאשען מיט 12 קלאפפען, יעהר אנגענעהמע מאנע פיר יעדערמאנן אב יונג אדער אלט, זאפאָרט הארויף צו שפיעלען, פייז 2 פל. גראָססעס לאגער פאן אייסאנג הראָסהאנגס אָפהאנגס פיסמאניאן אונד דערען נאפען. וויאייט מאן אהנע מוזיקקענטניס יעדעס בעליעבינע שפיעלען קאנן, יעהר נעאיגנעט פיר הויז- אונד מאנצאנגסדראלשונגען, אללע נאשטנגען שפיסמנאכעל אונד שטיפפפייפען אונד אקאָרד-זינגאלע פיר זאנגע.

גראָסע אללוסטרייטע לאטאלאג מיט צירקע 300 אללוסטראציאנען אויף פערלאנגען גראטיס אונד פראנקא, אבער הארמאניקא אונד הארמאניאם פעפראטע אללוסטרייטע פייזקוראנטע. דעפאָטערן שנעדל אונד בילליג.

Galderoni & Co.,

Optiker.

Budapest, váczi-utcza 30, kis hid-utcza 8,

empfehlen **Brillen** und **Nasenzwicker** mit feinen Gläsern und Berg-Krystallen, **Schutzbrillen, Aluminium-Operngucker** und **Reise-Perspektive, Aneroid-Barometer, Universal-** und **Maximal-Körper** und **Bade Thermometer etc., Wein-, Most-, Spiritus-Wagen.**

Illustrirte Preiscourante stehen franko zur Verfügung.

וויכטיג פיר רעגאריגע-פאכטער.

רום, שלייוויטץ, טרעבער, ליקאָר אונד עסיג ערצייגט מאן אהנע אפפאראט בילליגסט מיט דען עסיגע- צען אונד אשטרישען אלען מאן

ארנאָלד וואטטעריך

בודאפעסט, מאנאק-נאסע, נעגענאיבער דעם איזט- מעמפעל, אפפערירט פערנער: הויזענבלאזע, וויינבאקעסס, גלי- צערן, עגטזירונגספולווער, מיטטער נעגען אללע ווייג-קראנכהייטען עצט. פערנער: הומבערזאפט אונד צירראנגנזאפט פיר נאדעע-פיללנג. דאנן: טינטע, גלאנצווכסע, וואשבלויפארבע, פארבארזיר אונד קארבאלקאלל. פרייזקוראנטע אונד מאניפולא ציאנסבריעפע אין אללען שפראכען גראטיס.

איך אנגא טשיללאי,

מיט מיינעם **185** נעטם. לאנגען דייזע-לא-דעלייא האאר, ווערכעס אך אין פאלע 14-מאָנאטליכען גע- בריוכס מיינער זעלבסטפערפערטיגונגסאפפאראט ערהיעלט. איזט פאן דען בעריהמטעסטען אייסלייכען אייסאריטאטען אלס דאס אייגענע מיטטעל פיר יעדע איז דאס רקאנסטרייטען גענגען אייסאללען דער האאר, צור פאָרדערונג דעם וואכסטהומס דעזזעלבען, צור שטארקונג דעם האארבאלגעס, גגגען קאפפגיגאנג, שיפפע- בילדונג אונד גלאטע- קאפפ אנזיקאנגס. דיא בעפאהרטיגט בייא הערערע אייגען פאללען דיאפפגען באיטוואוכס אונד פערליהרט שאן נאר קורצעס גע- בריוכ זאוואהל דען קאפפ- אלס אויך דען בארטהאאר דען אייגען נאטירליכען גלאנץ אונד פיללע אונד בע- וואהרט דייזעלבען פאר פייהצייטיגעם ערגרייען בייז אין דאס האכסטע אלטער. איהרעס האכסט אנגענעהמען געריככס האלבער איזט מיינע פאמאָדע אייגע האכסט פיינע פאריעטטע-פאמאדע אונד זאהל אין קיינעם הייזע פעהלען. פרייז פער טיגעל פל. **1.25**. **3** טיגעל פל. **50** קר., **6** טיגעל פל. **6,50**, **12** טיגעל פל. **12**. אפפטפעראנגרס פאלגלייך נאך דער נאנצען וועלט אויס דער פאבריק

Csillag & Comp., Budapest, Königsgasse. 26.